

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési ár:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és Ünnepnep után is.

II. év. Budapest, 1898, péntek, november 4-én. 304. szám.

A mindennapi iv.

(p-d.) A mai szent napon az „Obstrukcióhoz” címzett vidám és elmés társaság tagjai arra kértek névszerint való szavazást, hogy holnap péntek legyen-e, avagy szombat. Ez volt az egyik vezetőség, a másik pedig annak a vitatása, hogy vajon van-e az ellenzéknek Ephialtése.

Köztudomású dolog volt ugyan, hogy a kvótabizottság ma este ülést fog tartani s azon az osztrák követelés felől nyilatkozni fog. De ki törődne azzal, mikor ezerte érdekesebb, érdekesebb dolog, hogy vajon Sima ma beszéljen-e, vagy holnap?

Sietve nyugtatjuk meg a hazát. Nem kell félni semmitől, boldog lehet a magyar: Sima holnap fog beszélni.

Nyugtalan kedélyű emberek lelkében fölmerül a kérdés, hogy miért üléseznek ma a kvótás urak? Amikor utoljára voltak itt a bécsi deputátusok, megmagyaráztuk, mit jelent e kvótának dilatórius tárgyalása? Azt jelentette, hogy mégis csak van valami remény, hogy létrejöhet az alkotmányos kiegyezés. Mert ha lehetetlen az osztrák parlament, akkor nincs és nem lehet egyetértés a kvóta körül, akkor a felség fog dönteni a jövő évre is, fentartván a közös költségekhez való hozzájárulásnak mai hányadát. Mi történt tehát, hogy vége szakad a magyar nyilatkozat halogatásának?

Eh, ne törődjünk vele. Fontosnak csak az fontos, hogy van szónok holnapra is. Mi mellett aztán annak is van némi érdeke, ha vajon sikerül-e meg-

magyarázni a közvéleménynek, hogy Bánffy-nak semmi érdeme sincs a Hentzi-szobor eltávolítása körül. Bizony Isten, talán tíz perczentig is le tudnánk menni a kvótával, ha annyi igyekezettel azt keresnék, hogy mivel lehet visszautasítani a kvóta emelésére irányzott osztrák követelést.

De ha nem törődünk is a kvóta legeslegujabb fordulatával, mégis tény, hogy azonfelül az osztrák kiegyezési bizottság tanácskozását szombatig elhalasztották. Tehát Bécsben történik valami. Vagy ami még valószínűbb: Ausztriában alkalmasint közel van az idő, amikor konstatálni fog valami.

Micsoda?

Nem kell kíváncsinak lenni. Sokkal fontosabb annak a konstatálása, hogy van-e az obstrukciónak Ephialtése. Ma körülíratott a Házban, hogy nincs, de úgy szerkesztődött meg ez a körülírás, hogy mindenki azt láthassa abból, hogy igenis lehetne. Sőt egy név is említettett. Rakovszky István rámutatott arra, hogy Eötvös Károly nem lesz Ephialtes. Nem lesz? Ki állította, hogy lesz? A néppárt szónoka a kormánypártnak mondotta ezt az igazságot. De vajon miért? Talán gyanúsította ez a párt Eötvös Károlyt? Talán szemközt állította valaha ez a párt az egyenes Polónyi-Leonidást és a görbe, pupos Eötvös-Ephialtest? Kinek volt szüksége a néppárti konstatálásra?

De tegyük föl, hogy akadna ilyen áruló. Vajon mit árulhatna el? A hazát? Az nem az obstrukció táborában van. Vagy az obstrukciót árulja el? Fényes látvány lenne, árulás a második hat-

ványon: a parlament elárulásának elárulása. Nem is igen remegne tőle az ország, nem igen volt rá szükség konstatálni, hogy ez a veszedelem nem lebeg a feje fölött.

Talán mégis csak az érdekelné jobban, hogy Bécsben mit konstatálnak. Mert ugy látszik, az fog hamarosan kiderülni, hogy menjen szépen haza az osztrák parlament, mert azzal kormányozni nem lehet, mert tökéletesen mindegy, hogy a padfedelekkal ütök-e agyon a drága időt, avagy hosszú szakszerű beszédekkel.

Bekövetkezik tehát — ugy látszik — az a forduló, amelyet október nyolczadikára vártak, amely valósággal már akkor bekövetkezett, csak a konstatálása vált nehezebbé. S ha már most a magyar jelek, osztrák jelek egyaránt arra mutatnak, hogy beállott a döntő pillanat, mi lesz a magyar parlament feladata?

Annak kierőszakolása, hogy Sima Ferencz holnap beszélhessen.

Igazán csak erre van szüksége az országnak, minden egyéb teljesen mellékes. Mellékes dolog az a papír, amelyre Magyarország jövő gazdasági alakulása legyen feljegyezve, fontosnak csak az a bizonyos iv fontos, amelyre az a bizonyos husz képviselő írta fel a nevét.

Kaczag rajtunk a világ; kaczag Ausztria, amelynek a függetlenségi párt teszi majd meg azt a szivességet, hogy milliókat ajándékozzon oda neki; kaczag rajtunk mindenki, aki eddig barátságunkat kereste. A parlament többsége pedig

Hir jött a tanyákról.

(Mehalt egy legény.)

Özvegy Fondáné, a tejes asszonyunk, aki minden istenadta reggel talpigára ül és kezébe véve a gyepőt, rendes útján lassan bekocog a városba, most szokása ellenére nem a kapu előtt mérte ki a habos friss tejet, hanem fogott egy bádogkannát és személyesen ment a konyhába. A kis tarka lovat addig kikötötte egy parupli-akác törzséhez.

Benn ezekkel a rémes szavakkal riasztotta fel az álmos eselédet:

— Mehalt a kevély Csobai fiu!

Nagy eset az, ha a pusztáról hír kerül be. Nem számítok ide holmi verekedést, kaczal-égést vagy jégverést, hanem megrázóbb természetű, komoly eseményt, amiről akaraton kívül beszélni kell, ami gyökeret rajt a tanyai ember hideg szívében. Künn minden időszaknak megvan a maga munkája, ami szépen betölti a napot hajnalhasadtától napleszálltáig. Nem érnek rá történeteket csinálni. Minek is az? A szegény ember addig boldog, amíg zavartalanul mivelheti azt a kis folt földet, ami édes szülőitől reá szállott, vagy amit fáradság árán megszerzett. Ami ezenkívül esik, az mind pénzbe kerül, költséges.

Egyszer-egyszer azonban szárnyra kel odakünn is valamely história, amiről tudomást

kell venni, mert jómindnyajunkba belénk van oltva a tudnivalóság, hogy érthetetlen dolgoknak magyarázatját kutassuk. Tanyáról-tanyára szállong a hirmadár és körülropkodván a csendes kis hajlékokat, szárnycsattogásával itt is, ott is felzavarja a nagy nyugodalmat.

A Csobai fiu halálhíre is váratlanul szakadt a kültekkel lakói közé. Mi baja volt? Szent Isten! ugyan mi történhetett azzal az erős szál legénnyel? Nagybeteg nem lehetett, mert még néhány nappal ezelőtt látták, amint hetykén, ostorcsergetés közt fordult ki szekerével a tanyaudvarról és vágatott a város felé. Valami szerencsétlenségnek kellett itt történni!

A Csobai-család, ez a gögös, büszke népség nem birta a pusztai emberek szeretetét. Nem is törte magát utána, kimutatta ezt minduntalan. De áldás sem volt a családon. Három gyermekük halt már el, mind felnőt korában, s ime, az utolsó sarjat is letöri a halál.

Az emberek közt ha szó esett róluk, csak ilyenféle beszéd járta:

— Az a kevély Csobai! A szivtelen Csobaiak! A rátartiak!

Feri, akiről épen most beszélni kell, fenbéljázó, dicsekvő legény volt örök életében. Lenézte, semmibe vette a szegénységet. Soha más tanyai legénnyel össze nem jött, soha egyikkel sem ivott volna egy pohár bort. Ha

mulatni akart, behajtott a városba s keresett ott külön cimborákat. Kerülték hát a nagy köépületet, mert a szegény embernek igen fáj a vagyonszak gőgje.

A lányok sem igen kedvelték a csinos legényt, mert csak nagyritkán állott szóba egyik-másik takarosabbjával. A Gondáné Mariska leánya ugyan az idén is pünkösdi rózsákat kapott tőle, de sok tövis rejtőzött annak a levelei alatt. Mi célja is lehetett volna? A gazdag Csobai fiu csak nem kéri meg egy tejesasszony leányát? Hanem elcsábítaná, letapodná a feslő bimbó friss harmatát s odadobná elhervadni, sárba hullni a száraz bogáncsok közé.

Mariska szomorúan hallgatta édesanyjának jóra intő szavait. Igaz beszéd volt az, meg is nyugodott benne.

És most ropkod, szállong a hirmadár. Másnapra kiviláglott minden. Hogy a kevély fiu levelet hagyott, melyben bevállja, hogy mérget ivott, ugy válik meg az élettől csufosan.

Milyen szörnyűség!

Hogy inkább földeljük el, semmint beálljon a huszárok közé és három éven át kinozzák ott, mint egy kutyát.

Milyen gyávaság!

Tisztelet, békesség a holtaknak, de lehetetlen ennél az esetnél egyet-mást elhallgatni,

látja mindezt és nem tud segíteni a bajon. Hiszen bizonyos, hogy nehéz dolog a segítség. Utóvégre is a kormánypárt nem használhat teljesen olyan eszközöket, mint az obstrukció.

Például bajos lenne névszerint rámutatni azokra az obstruáló korifeusokra, akik néhány héttel ezelőtt kijelentették, hogy a közös vámtérületet bármely közjogi és gazdasági áldozatok árán meg kell menteni. Azt is bajos lenne felfedezni, hogy egyik-másik obstrukciós hősnek a választásában mennyi része van annak a bizonyos hatalomnak, amelynek korrupció a neve, ha kormánypárti választásról van szó.

Csak hadd folyják hát tovább a vidám mulatás, utóvégre is csak az ország érdekéről van szó. A Reichsrath-ot hazaküldik, mert lehetetlen a vámszövetség, illő dolog tehát, hogy a magyar parlament ujságcikkkel felolvasásával ölje az időt. Igaz ugyan, hogy ezzel a kedves foglalkozással végkép kiengedi a kezéből a hatalmat, hogy ő is igazithassa a politika menetét, mert hiszen abdikal mindenről, ami komoly dolog. De ki törődnek ilyen aprólékosságokkal. Miattunk ugyan történhetik akármi. Akár hadat üzenhetne a kínai császár, bennünket csak az érdekel, hogy Sima mikor beszél és elég hosszan beszél-e. Ez az egyetlen fontos dolog.

Tudniillik azokra nézve, akiknek az a foglalkozásuk, hogy a napnak néhány óráját a Sándor-utcában töltsék s akiknek az az imádságuk, hogy: Add meg nekünk a mi „mindennapi” husz aláírási ivünket.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tíz órakor ülése lesz.

Szobor és obstrukció. A bécsi felhívatalos „Politische Correspondenz” írja a magyar politikai helyzetről:

Kétségtelen, hogy az az emelkedett hangulat, amelyet a tegnapi királyi tett keltett, kihat a politikai helyzet felfogására is. Belát-

ják ezt az obstrukció lapjai is és ez a tudat nagyon nyomasztólag hat rájuk. Ugy tetszik, mintha töredelmesen megvallanák, hogy az obstrukció képtelenség, amidőn azt írják, hogy a kormánypárt politikai tökéletességét akar kovácsolni a király nagylelkű tettéből. Tényleg azonban önként, szinte elemi erővel nyilatkozott meg az általános öröm s nem volt szükség semmiféle hangulatkeltésre. Politikai jelentősége ennek a hangulatnak annyiban van, hogy az obstrukció elitélése, a mely eddig csak a törvényhatóságoktól indult ki, most már erősebben s az egész vonalon várható. Egészen elfogulatlanul konstatació, hogy a jelenlegi időpont épenséggel nem alkalmas arra, hogy merőben szubjektív indító okokból személyes harcokat indítsanak a korona első tanácsadója ellen, akinek az irigység sem vitathatja el azt az érdemét, hogy bizonyos része van a korona és a nemzet között való harmonikus viszony fejlesztésében, amelyből a királyi kegynek ez a legujabb gyöngéd bizonyítéka is fakadt. Nincs ugyan olyan helyzet vagy olyan tekintet, amely elhallgattathatná a parlamenti kritikát, de vannak pillanatok a politikai küzdelmekben, amelyekben a gyűlölségnek, tehetetlenségnek tudatában, odújába kell bujni.

A holnapi ülés. A képviselőház holnapi ülésén Sima Ferenczen kívül, az esetre, ha nem váltaná be teljesen mai fenyegetését, hogy az egész ülést kibeszéli, még Buzáth Ferencz kerül szóra. A szombati ülésnek lesz egy érdekes szónoka: gróf Károlyi István iratkozott fel szólásra. Az ő beszéde elé ellenzéki körökben nagy várakozással néznek.

Elmaradt szenzációk.

(Az országgyűlésből.)

Az ülések is jobbak a hírüknél. Mennyi rosszat tudtak erről a mai ülésről is jósolni? Hogy a zárt ülés lesz a legkisebb szenzációja, de talán már a verekedéseket is meghozza.

Nyegre Lászlót például megfogta a kapu előtt egy máramarosi zsidó.

— Nagyságos ur, csak most az egyszer szerezzem neked jegyet a karzatra.

— Miért?

— Azt hallom, hogy a nagyságos urak verekedni fognak.

S aztán a máramarosi zsidónak is csatlódnia kellett a parlamentben. Mélységes csend volt s csak az unalom volt még mélyesebb

A nemzeti pártból az öreg Berger Ignác, szelsőhálról Visontai Soma csépellék el délig az obstrukció üres szalmáját s a honatyák ezalatt inkább a királyasszony szobráról s a király legujabb elhatározásáról diskuráltak. Mindenki akart erről valami nagyon szépet mondani s a folyosón még ritkán hangzott annyi virágos mondás, mint ezen a mai napon.

Báró Bánffy Dezső pedig ekkor még nem volt a Házban.

Mondják, hogy a királynál volt, akinek az ország lelkesedéséről tett jelentést. S úgy kell lenni, hogy a felség is örült népe örömének, mert a miniszterelnök úgy tizenegy óra tájban ragyogó arccal jött be a parlamentbe. S még ragyogóbb lett az arca, amikor az ülésterembe lépett.

Mert száz és száz ajakról zuhogott hirtelen feléje:

— Éljen!

Másodpercekig eltartott ez a hatalmas tüntetés. A szegény Berger Ignác, aki még a néma parlament zsibongását se tudja tulbe szelni, ebben a zajban egyszerűen elveszett. És az ellenzék sem akart a nemzeti öröm öletéből okvetetlenkedni.

Csak Rakovszky sivitott fel:

— Éljen Desseffy Emil!

Ebből aztán a parlament azt következett, hogy Rakovszky csakugyan szóba hozza megint a Desseffy-ügyet. Épen ezért nagyobb figyelem is fordult feléje, amikor a szünet után rá került a sor. Csöndben hallgatták. (A leleplezéseket, akármiyenek, még mohóbban figyelik, mint a nagy szónokok nyilatkozatait.) De Rakovszky csak egy kis mellékmondatba rejtette az egész Desseffy-ügyet, affairet nem csinált belőle. Várták pedig s az utolsó mondatáig mindig hitték, hogy rágyújt a Desseffy-nótára. De nem. Komoly szónok akart lenni és unalmas volt.

De azért nyilván jó, hogy közbeszólásokkal nem tüzeltek a fiatal leleplezőt. Mert a közbeszólások esetleg fölébresztették volna benne is a közbeszólót és akkor okvetlenül goromba incidens vált volna ki a dologból. A beszédét ugyanis higgadtan csinálta Ra-

ha mindjárt nem is kedvező az az elköltözésre. Igen világos itt az erős Isten sujtoló keze, aki megbünteti a kevélyeket és megosztorozza a pöffeszkedőket.

— Künn jártak tegnap a törvényszéktől — mondta Gondáné — s még azon este beszállították a holttestet a kórházba. Feltárgalják a Csobai fiu kevély testét.

Majd sajnálkozást szinlel:

— Még csak tisztességes temetésben sem részesülhet szegény feje. Kórházból viszik a temetőbe, akár csak egy hajléktalan, pénzellen árvát.

Szent igaz, hogy a kórház halottas kamaráját nem tartják valami nagy megtiszteltetésnek. A debreczeni tanyai ember, bármilyen földhözragadt szegény, maga hantolja el a halottját. Otthon a kis szobában teríti ki és két-három nap elteltével a saját szekeren szállítja a temetőbe.

Bajjal, fáradozással jár biz ez, mert mindenért a városba kell bemenni, meg a törvény szigorú rendet követel az eljárásnál. Ha orvos járt a beteghez, bizonyítványt kell szerezni tőle a halálesetről s csak ez alapon enged meg a városi hatóság az eltakarítást. Ha pedig orvos nem kezelte, ki kell vinni a halottkémert.

Régi időkben még lehetett künn a pusztán is temetkezni. A gyoválti buczka, a bajnokhalom, meg a fátárulések alól sokszor kerültek ki porladozó emberi csontok, ami azt

bizonyítja, hogy valamikor ottan körül sírdombok lehettek. Ma már nem szabad ilyen mire gondolni sem. Beviszik a halottat a városi temetőbe, vagy átszállítják valamely közeli községbe, teszem azt, Egyekre, Ujvárosra vagy Nádudvarra. Huza-vona ez a hurcolkodás, de még sem hasonlít a kórházhoz.

A Csobai fiu ez a megtiszteltetés nem érheti. A boncoló-teremben fölveszik a tényálladékat s azzal áteszik a testet a halottas kamarába. Ahhoz már nincs idő, hogy másutt terítsék ki.

Holnap délután temetik.

(A temetés.)

Nyári délutánokon, öt óra körül kísérelve a városi nagyerdő felé, a Simonyi-fasor elején álló kórházból csöndes halottas menetet látunk egyszerű gyászkoocsival a temető felé húzódni. Éneklő diákok, meg néhány szegény ember kíséri a szomorú menetet.

Az ember elgondolja ilyenkor: lám, milyen meghatóan szép, ha a szegény beteget odabenn a kényelmes pavillonokban ápolják és — Isten is úgy akarván — ahelyett hogy otthonról a szükségből halna el, innen a virággal herakott, zöld fás udvarról viszik örök pihenőre.

Ősszel azonban minden csak az elmúlásról, a pusztulásról beszél. Sűrűn hullanak a nagy gesztenyefák sárga levelei, megrikul a rácsos vaskapura omló vadszőlő hozója s a hűvös északi szél port kavár az ember arcába.

Fonnyadt, egymásba kuszált fűszálakkal vannak belepve az udvarkert virágágyai, legfeljebb egy-egy öszirózsa-bokor hervadozik még, szomorú késői virágzásban.

Ijesztő, zord és hideg ilyenkor a halál gondolata. Lépteink alatt megzörrennek a levelek s csontvázakra emlékezünk, fagyos, előre nyújtott kezekkel. Megborzong bennünk a lélek, amint rá gondolunk, hogy odafönn a tágas szobákban nehéz betegek fokúsznak elhagyatva, reményt vesztve. Hideg fut végig rajtuk: a sok közül ott visznek egyet az örök magányosságba. Eszünkbe ötlük a magunk végtelen gyarlósága, vagy jobban mondva gyarló véges mivoltunk és vágyódunk a családi szoba után, a tűzhely közelébe, ahol mosolygást láthatunk, vidám beszédet hallhatunk.

Az a gögös Csobai fiu se hitte volna, hogy valaha bekerül a kórházba s szemle hunyva, lélekzés nélkül fekszik majd a kisuról deszka-asztalon. Hogy innen temetik, a komor négyfal közül, pompa nélkül, siránkozás nélkül.

De ne beszéljünk erről. Mindenki tudhatja, hogy a halottnak igen mindegy, akár porrá égetik, akár gödörbe eresztik.

Délután két órakor volt a temetés. Néhányan bejöttek a pusztáról, ne mondja senki se, hogy nem adják meg a végtisztességet a kevély fiúnak. Asszonyok, emberek szűrbe, guhába húzódva, amint fázósan lépkedtek a kőkerítés mellett, hangosan kopogótt szegestálpupatkós sarku csizmájuk a kövezeten.

kovszky, de a közbeszólásait nem gondolja meg.

Azért nem mondta valaki a beszéd után:

— Az a baj, hogy Rakovszky őnmagának nem szólhatott közbe. Akkor sokkal érdekesebb lett volna.

Makfalvy megint csöndesebb szónok volt. Mikor azonban utána Sima Ferencnek kellett volna beszélnie s a többség szokás szerint biztatta, hogy a kései idő daczára csak beszéljen még ma: kis híjja, hogy skandalumok nem történtek. Kubik Béla már vitte az ívet, hogy névszerint szavazzanak, valjon ma beszéljen-e Sima vagy holnap. Ivánka meg vitte a másik ívet, hogy ez a szavazás is csak holnap legyen.

S ekkor Gajári Ödön még sem állta meg, hogy az ellenzék komédiáját néhány szóval meg ne bélyegezze.

— Leczke ez? Oktat? — sivitott Ivánka Oszkár.

— Felnöttek oktatására nem vállalkozom, jegyezte meg Gajári.

A szélsőbalon pedig megindult a házszabályok magyarázása és értelmezése. Vidám dolog volt ez és Szilágyi Dezső pompás humorral olvasta rá:

— Nagyon örülök, hogy a tisztelt képviselő urak ennyit olvassák a házszabályokat. Legalább remélhetem, hogy meg is fogják tartani.

... Ámbátor hiu ez a remény. Mert holnap mégis Sima beszél és akkor más természetesen nem beszél.

A képviselőház ülése.

Zsufolt karzatok mellett nyílik meg a szünet után a tanácskozás. Az ülés megnyitása után Hegedüs Sándor előadó beterjeszti a pénzügyi bizottság jelentését a kiegyezési javaslatokról.

Annak idején az osztályok mellőzésével fogják napirendre tűzni.

(A napirendvita.)

Következik a napirend-vita folytatása.

Berger Ignác hosszabb beszédben fejti ki, hogy miért tagad meg a kormánynak minden napirendet.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök a terembe lép.

— Eljen! — hangzik a jobboldal tüntetése sokáig.

Rakovszky István: Eljen Desseffy Emil.
Gajári Géza: Hát eljeneznek!
Endrey Gyula: Itt nem eljeneznek kommandóra.

Visontai Soma tiltakozik Tisza István ugrai beszéde ellen, melyben az ellenzék dolgát léhaságnak, gyerekeskedésnek mondta. Majd a miniszterelnökre térve át, azt bizonyítja, hogy a miniszterelnök már akkor nem volt őszinte, mikor Apponyi közjogi fejtegetéséhez hozzájárult. Egész taktikája az volt akkoriban, hogy az ellenzéknek annak mámorában megtartsa, hogy az önálló vámtarifát kész létesíteni. Ezért fogadta el Enyedi Lukácsnak az önálló vámtarifáról és anketéről való javaslatát is. Amíg azonban a képviselőházzal így játszott, ugyanekkor sajtójával leromboltatta azt a bitet, mintha komolyan venné az anketet, az önálló vámtarifát. Amikor azonban augusztusban, közvetlenül az ischli ut előtt, a miniszterelnök hatalmát válság fenyegette, a miniszterelnök sajtója ismét harezias hangokat hallatott, sőt a Magyar Ujság a parlament ama legfő jogára hivatkozott, hogy a miniszterelnöktől a helyzet föltárását követelhesse, a miniszterelnök pedig tartozik azzal a parlament méltóságának, hogy terveiről nyilatkozzon tegyen. Mikor Goluhovszky és Kállay fenyegető alakja fölmerült a szemhatáron, a miniszterelnök ismét Apponyi és az ellenzéki közvélemény segítő kezéhez folyamodott. Akkor a Nemzet azt írta, hogy az egész magyar közvélemény pártkülönbség nélkül az alkotmányos állásponton álló Bánffy mellett áll, mert tisztességes magyar ember csakis ezen állásponton lehet. Ilyes előzmény után Tisza István az ellenzékét vádolja a helyzetért. Tisza István a bajok forrását az obstrukciókban látja, de persze fiui kegyelettel megfélemedezik bizonyos régi obstrukciókról. (Derűltség.) Kijelenti, hogy a napirendet el nem fogadja. (Eljenzés a bal- és szélsőbaloldalon.)

(A szünet után.)

Rakovszky István: azzal kezdte, hogy a kormánypárt mai eljenzéséből azt hitte, hogy Bánffy már nyilatkozott előtte és kiejtette szájából a sajtót. (Zaj. Fölkialtások: Szellemes!) Tiltakozik az ellen, hogy az ellenzék szállítaná le a parlament tekintélyét. Főlemlíti a Bokross, Morzsányi, Blaskovich-ügyet. Ezek szállítják alá a parlament tekintélyét. Tudni akarja, hogy az ország türi-e tovább ezt a bűnös párhatalmat. Nagy részük van ebben azoknak, akik mindíg fontoskodnak, hogy Deák örökségét védik s négy szemközt zugalódnak Bánffy ellen, de nyiltan nem mernek szólni, mert a pánczélos kasszákat féltik. Döljön el most a koczka. Ha nincs szükség az ellenzékre, győzessék le itt most. Meg kell mutatni, hogy nem futnak meg. Fölvették a harcot, mert a kormány szöszegő volt s a parlamentet negligálásával lealacsonyította. Ez leszámolás lesz Bánffy rendszerével. Be akarják bizonyítani azt is, hogy a kiegyezés az országra nézve nem káros, ha azt Deák Ferencz intencziói értelmében létesítik. Ő hiva a kiegyezésnek, sőt hajlandó nagyobb áldozatra. (Zaj a szélsőbalon.) Az ellenzéknek le kell számolnia Bánffyval,

mert meg kell boszulnia azt a sok üldöztetést, melyben Bánffy őket részesítette. A kormánypárt krokodilus-könyei nem fogják lefegyverezni az ellenzékét. Ha van az ellenzékben összetartás és lelkesedés, győzni is fog. Az ellenzék kicsi, de hisz az a háromszáz spártai Termopilénél... (Derűltség a jobboldalon). Majd moudok olyat, aminek nem fognak nevetni. Az a háromszáz ott Termopilénél legyőzött volna még egyszer akkora szolgálhatat is, ha nem lett volna köztük Ephaltes. Ő hiszi, hogy az ellenzéken nem fog akadni Ephaltes, mert hisz Eötvös Károly a mult nyáron nagy lelkesedéssel felszólított bennünket, hogy küzdjünk együtt versengve, ha eljön az ideje annak, hogy a kormány válságba kerül. Nem fogadja el a napirendet. (Tetszés a baloldalon.)

Makfalvy Géza kiemeli, hogy addig, amíg a kvóta-emelés csak osztrák óhajként szerepelt, az ellenzék nyugodtan maradt s csak akkor kezdett nyugtalankodni, mikor osztrák hivatalos nyilatkozatok megerősítették azt, hogy megegyezés van a kvóta-emelésre nézve. Ha az osztrák kormány igazat mondott, akkor kérni, mi indította a magyar pénzügyminisztert arra, hogy itt valótlant mondjon s a kormányt arra, hogy eredeti álláspontját megváltoztassa? Ha pedig hazudott az osztrák kormány, akkor a saját parlamentjét akarja becsapni s bizony disztelen a mi kormányunk szerepe is, mely hallgatásával ezt elősegíti. Az ellenzékét azonban nem azért küldik választóik a parlamentbe, hogy bár a kormány hallgat, látatlanban mindent megszavazzon és legfölebb szegyenkezze. (Ugy van! a baloldalon.) Ne beszéljen a miniszterelnök a parlament csödjéről. Azt a kormány és pártja idézi elő a viczinálizmussal, az erőszakos választással, a derüre-borura való szavazással. (Zajos tetszés a baloldalon.) A kormány már nem elégszik meg saját zsurnalisztáival, új író nevelt magának, a kiscgazdát, aki eladja házáat, földjét, hogy a kiegyezés érdekében 600.000 példányban kinyomassa és szétküldhesse röpiratát. (Zajos derűltség.) A kormány ezt a röpiratot hivatalosan terjesztette, nem gondolván meg, hogy olyasmi is van benne, ami megmételtyezi a népet. A kormány klotürrel fenyegetőzik. Ehhez az ellenzéknek is lesz szava, de ha behozza a kormány, csak hozzáillik eddigi multjához. A parlament fölcsalásával is fenyegetőznek. Ezt megteheti a kormány, azt is, hogy ide egy ellenzéki sem kerül többé be. De ne feledje, hogy a tűzhányó hegy is elveszti fenyegető jellegét, ha folyton okádja tűzét, dühét, és ártatlan halomná változik. Az igazságnak győznie kell. Nem fogadja el a napirendet. (Tetszés a baloldalon.)

(Egy kis vihar.)

Sima Ferencz arra kéri a Házát, hogy holnap beszélhessen. (Ellenmondás jobbról: Még félkettő sincs!)

Kubik Béla névszerint való szavazást kérő ívet nyújt át az elnöknek. (Mozgás.)

Az elnök: Huszonhét képviselő névszerinti szavazást kér.

Jóvér Ferencz Balajti Péterrel ment egy sorban, utána az öreg Fái István, fiával, ifjabb Fái Istvánnal. Az ágodi völgyből Kádár János meg a nagylépésű Vedres István, mindketten bizonyosan a városban jártak s meghallván a szomorú esetet, időt szakítottak és ime itt vannak. Következett a koczka-kuti járás egy pár szegényebbje: Erdőháti János s árokugró Facsar József, Iratosi Mihály meg Puj József. Hátnul kullogott a sánta Kopányi András, nagyokat szuszogva a fáradság miatt. Meg egykét ismeretlen.

Ezek mind megkerülték az épületet és a hátulsó nyitott kapu közelében megtelepedtek, csöndesen várakozván. A kapu előtt állott a testhordó kocsi, teleaggatva czifra koszorúval. Hátrább a Csobai-szekér tüzes, jól táplált lovakkal, mind a négy kötőfékjén fekete pántlika lógott. Zong Márton, a kocsis, talpig sötétben, a magasra emelt ülésről keményen tartotta a gyepfölszárát.

Az emberek a várakozás alatt lassankint közelebb húzódtak a Csobai-szekérhez. Érdekelte őket a gyönyörű ló, meg a szép parádés szerszám. Nézegették szó nélkül, ki-ki magában becsülgetvén, milyen állása, milyen feje van egyiknek is, másiknak is.

A kapun belül a falhoz támaszkodva néhány asszonyval ácsorgott Gondáné. Fekete gyapju fejkendőjét beszorította a kis virágos bunda alá; olyan volt vaskos téli öltözékében, mint egy kis gömböc. Eljött a leánya is és szégyenlősen húzódott meg az anyja mellett.

Mintha bänkódást, szomorúságot lehetne kiolvasni a szép szemekből.

Egy ideig már benn voltak a halottas szobában, de mivel a koporsó le volt zárva, kiszállingóztak a friss levegőre. Az udvaron vártak, míg megjöttek a diákok, meg a bucsuzató pap.

Ekkor egyéb kíváncsi asszonynépséggel ismét bementek a koporsóhoz és végighallgatták a bucsuzató beszédet, a szép könyörgést, meg a „Te benned biztunk elejétől fogva” kezdetű zsolnart.

A halottas szolgálk rudakra emelték most a testet s lassan lépkedtek vele az udvaron keresztül. A Csobai-familia, meg a cselédség talpig feketében, bánat nélkül, könyvet sem ejtve ment utána. Bizonyára kisírták már magukat, nincs több könyvecspjük.

Gonda Mari szorosán anyja mellett állva küzködött a szive fájdalmával. Tompa, fájó érzés zsihongott benne, mely behálózta a szívet, körülfonta a lelkét. Látta a koporsót, a bánatnélküli szüilöket, s egyszerre vasmarokkal megkapta valami mondhatatlan kínos fájdalmat, melytől elernyed, majdnem összeroskadt. Könyvecsppek peregték végig az arcán. Tördelt hangon suttozta az anyjának:

— Menjünk, menjünk innen!...

Gondáné komoran tekintett a leányára:

— Ezt siratod? Ezt a kevélyt? Hiszen itt hagyott!

Csak a csöndesen lefutó forró könyvecsp-

pek válaszoltak erre a kérdésre. Egy ártatlan sziv első veszteségéről beszéltek.

— Menjünk, menjünk! — mondá fojtott zokogással a leány és vonszolta, huzta az édes anyját vissza az udvarkert felé, hogy ne lássa többé a koporsót, ne érezze többé a koszoru-virágok erős illatát, ne csengjen fülebe az örök Isten-veled!

Ezalatt a kapu előtt a bársonnyal behuzott koporsót rátolták a kocsi. Az emberek levették a kalapjukat. Megilletődve nézték, mint rakosgatják fel a czifra koszorukat, rendezik a drága hóféhér szemfedő leomló szegélyét és zárják be a kocsi üvegsajtáját.

Innen ismét visszafordult a figyelem a Csobaiék lovai felé. Féltrebb állottak az utból és mikor a gyászoló család szekere megindult, Jóvér Ferencz nem állotta tovább, odaszólt Balajti komájához:

— Mire becsülné kend azt a négy jószágot, Péter?

Mindannyian a ficzánkölő tüzes lovak után néztek, tanakodva, fontoskodva, mert a temetőbe úgy sem akart kimenni egyik sem.

Aztán gondolatokba mélyedve, húzódtak egyenesen a közeli korcsma felé, ahol a szekereiket hagyták. A folyton távolodó gyászének szomorú hangjai alig-alig jutottak el hozzájuk.

Pedig tisztán ki lehetett venni, aminthosszura nyujtva kántálták a diákok:

Bucsut vennem, el kell mennem
É földről én nékem...

Lovász János

Gajári Ödön kéri az ellenzékot, ne lyukgassa ki a házszabályokat lehet idő, mikor ezt megbanja. Ha neveltségessé teszik a házszabályokat, maguknak tulajdonítsák a következményeket. (Felkiáltások balról: Ez fenyegetés!) Itt az ideje megfontolni, hova vezet a házszabályokkal való minduntalan visszaélés és a többségnek kötelessége lesz szigorúan kezelni a házszabályokat. (Zaj, helyeslés.)

Szentiványi Árpád: Gyakran megengedték már félkettőkor is a beszédnek másnapra való halasztását. Kéri a tulajdalt, ne kényszerítse bele obstrukcióba az ellenzékot. (Nagy zaj.)

Ivánka Oszkár: Egy idő óta a tulajdaltól a házszabályokhoz való szöveg címén lecsúsztatják az ellenzékot. Ez ellen tiltakozik. Akik a folyosón és buffetben töltik idejüket, nem törődnek, ki, mikor beszél. Kéri a szavazás elrendelését, hogy az urak odaát gyakorolhassák egyetlen funkciójukat. (Derűlttség.)

Szilágyi Dezső: A megállapodás a háromnegyedkettőtől tartja olyan időnek, hogy másnapra való halasztást kérhessenek; de kettőfél órákor már gyakran kérték a beszédnek másnapra való halasztását, noha az tisztán a Ház engedelmétől függ és kölcsönös méltányosság a föltétele.

Sima Ferencz újra kéri, hogy holnap beszélhessen, mert három-négy óra hosszat akar szólni. Egyébként rendelkezzenek vele.

Kubik Béla szintén visszautasítja Gajári lajczkázását.

Gajári Ödön személyes kérdésben Ivánkával szemben kijelenti, hogy ő felnőttek oktatására nem vállalkozik, de többed magával megakarja akadályozni a házszabályok kijátszását. Ezután Kubik Bélának azt mondja, ne tegye neveltségessé a házszabályokat.

Az elnök figyelmezteti Gajárit, hogy ez nem személyes kérdés.

Gulner Gyula: A házszabályokhoz való folyamodás nem visszaélés, hanem azok bástyái közt való védekezés.

Szilágyi Dezső nagyon örvend, hogy a képviselők ennyire kutatják a házszabályokat, csak aztán meg is turtsák. (Derűlttség.) Nagy ideje, hogy a házszabályokra való hivatkozásként meg legyen a komoly jellege. (Helyeslés.) Kivánnak névszerűt szavazást?

Kubik Béla visszavonja az ívet.

Az elnök kéri a képviselőket, hogy a házszabály-vitát ne addig folytassák, amíg egy is ki fogynak az időből. (Derűlttség.) Javasolja, hogy Sima beszédét a holnap tíz órákor kezdődő ülésben mondhassa el.

Az ülés két órákor végződik.

A kvóta.

A magyar kvótabizottság, majdnem egy havi szünet után, ma ülést tartott, amelyben az osztrák kvótabizottságnak ismeretes javaslatát — korábbi értesüléseink megerősítéseként — elfogadhatatlannak jelentette ki és azt további tárgyalásokra alkalmatlannak mondta.

Magáról az ülésről és annak menetéről a következőket jelenti tudósítónk.

A magyar kvótabizottság tagjai majdnem teljes számban együtt voltak, továbbá jelen volt báró Bánffy Dezső miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter is a Széll Kálmán elnöklése alatt tartott mai ülésen, amelyben az elnök első sorban előterjesztette az osztrák kvótabizottság elnökének hivatalos átiratát, amelyvel megküldi azt a kvótajavaslatot, melyet az osztrák hetes albizottság az októberben tartott közös értekezletben a magyar bizottságnak már átadott. Ennek kapcsán Széll Kálmán elnök közli, hogy a magyar kvótabizottságot azért hívta csak most össze, mert először az osztrák hivatalos átiratot csak október huszonnegyedikén vette kézhez, másodszer pedig a kiegyezési javaslatok tárgyalása igen lekötötte a kvótabizottság számos tagját a pénzügyi bizottság üléseiben. Magára az osztrák bizottság javaslatára nézve már a hetes bizottság értekezletében jelezte az elnök az osztrák bizottságnak, hogy javaslatát elfogadhatatlannak tartja, a végleges választ azonban csak annak megállapítása után fogja a magyar bizottság megadni.

Ennek a válasznak megállapítása képezi a mai ülés feladatát és tárgyát. Ezért felhívja első sorban a bizottság előadóját, Falk Miksát, hogy nyilatkozzék és adja elő nézetét.

Falk Miksa előadó az osztrák javaslat beható ismertetése után (lényegét annak idején az „Országos Hírlap” részletesen ismertette) a maga részéről formulázott határozati javaslatot terjeszt elő, amely válasz az osztrák javaslatra. E válasz a magyar bizottságnak álláspontját kellően megindokolja.

Az előadó előterjesztése kapcsán hosszú vita indult meg, amelyben a bizottságnak minden tagja részt vett. A kifejlődött eszmecserének folyamán történt megjegyzések szerint konstatáltatott, hogy az osztrák javaslatban foglalt számítási rendszer nem új idea, de úgy alkalmazva, mint az a javaslatban történt, nem alkalmas arra, hogy eredményre vezessen. Egyik főhibája, hogy az összes tételeket bruttó számítják, míg valamennyinél a netto eredményt kellene venni. További nagy hibája az osztrák számításhoz, hogy elvi alapja sincs, mert hol felvesz, hol meg kihagy egész számítási csoportokat. Gyakorlati czélzata sincs a javaslatnak, mert bár számításai matematikailag korrektek, alkalmazásában lényegesen eltér a kvótabizottságnak eddig mindig elfogadott számítási alapjaitól. Mindezek alapján arra sem alkalmas a javaslat, hogy az a további kiegyenlítés reményére alapot nyújtson és ezért minden irányban elfogadhatatlannak kell azt jelezni.

A tárgyalás eredménye tényleg az lett, hogy egyhangú megállapodás jött létre az iránt, hogy az osztrák javaslatot a bizottság el nem fogadhatja. A megállapodás konkluziója abban áll, hogy a magyar bizottság az osztrák javaslatot nemcsak hogy elfogadhatatlannak ítéli, de azt a további tárgyalás alapjául sem tartja alkalmasnak.

Az elnök ezt a megállapodást mint egyhangú határozatot (melyhez a bizottság ellenzéki tagjai: gróf Apponyi és Horánszky Nándor is hozzájárultak) kijelentve, konstatálta továbbá azt is, hogy az osztrák és magyar bizottság álláspontja között igen nagy eltérés mutatkozik, úgy, hogy nem igen táplálható az a remény, hogy további tárgyalások során valamely megállapodás létesíthető lenne.

E határozatról és annak indokairól az elnök írásban jelentést fog tenni az osztrák kvótabizottságnak. Amikor ennek válasza beérkezik, az elnök ismét egybe fogja hívni a magyar bizottságot, amely akkor meg fogja állapítani az országgyűléshez teendő jelentésének tartalmát.

A kvótakérdésnek ebben az állapotában a legközelebbi fázis az, hogy most nem a korona döntése kerül sorra, hanem előbb a két törvényhozás próbál egymással megállapodásra jutni.

KÜLFÖLD.

A szerb kormányválság. A szerb kormányválságról érdekes külföldi hangot hallunk. Egy orosz újság, a varsói „Varsayszki Dnevnik” egészen nyíltan konstatálván az új osztrák-magyar befolyás nagyságát Szerbiában, Sándor királyról és az ő „felvilágosult tanácsadóiról”, Goluchowskiról és Kállayról, a következőket írja: Mint ismeretes, Sándor király visszatérve Szerbiába, Bécsben visszamaradt és felvilágosult ta-

nácsosaihoz, gróf Goluchowskikhoz és Kállayhoz fordult, kérve őket, fejtsék ki, minő politikát kövessen a jelen nehéz helyzetben. Mindkét bécsi politikus azon véleményben volt, hogy Sándor királynak a legteljesebb bizalommal kell viseltetnie atyja, Milán és a Georgievics Vladán miniszteriuma tevékenysége és politikája iránt és akkor minden jó lesz. Ennek következtében Sándor király Belgrádban kijelentette, hogy a miniszterválságról szóló hírek alaptalanok. Daczára ennek, a belgrádi részleges miniszterválság nincs elintézve és hír szerint Krisztics Koszta igazságügyminiszter Párisba megy követnek, Georgievics András kultuszminiszter pedig nyugalomba vonul.

A kiegyezés. Bécsből jelenti tudósítónk, hogy az osztrák kiegyezési bizottságnak a kereskedelmi és vámszövetség tárgyalására kiküldött albizottsága holnap este hét órákor ülést tart.

Inség Olaszországban. Rómából táviratozza tudósítónk: A kenyér árának rohamos emelkedése miatt a hadügyminiszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében a hadiraktárakban lévő gabonát önköltségen adja el a kincstár a községeknek. Sziciliában, Nápolyban, Bariban, Palermóban és Anconában a hadtestparancsnokságok vannak felhatalmazva arra, hogy a felhalmozott gabonakészleteket a törvényhatóságoknak átadják.

A háborus készülődés egyre tart. Rendkívüli intézkedések történnek különösen a Magdalena-sziget kikötőjében. A háborus hírekkel szemben katonakörökből azt a hírt terjesztik, hogy csak technikai gyakorlatokról és manőverekről van szó. A magdalenai kikötőben hat csatahajó horgonyoz.

TÁVIRATOK.

Az angol-francia konfliktus.

Köln, november 3. Londonból távirják a „Kölnische Zeitung”-nak: A párisi hírekkel ellentétben, amelyek a Fashoda-kérdésben semmiféle engedékenységről tudni nem akarnak — itt erősen tartja magát az a meggyőződés, hogy a francziák kiűritik Fashodát.

Az angol politikai körök mindazáltal elvannak készülve a legrosszabbra. Courcel legutóbb hiányzott arról a diplomáciai fogadtatásról, amelyen ezelőtt hetenkint megjelent Salisburynál. Feltűnést keltett továbbá a tengerészeti miniszter látogatása a külügyminiszteriumban.

Különböző kikötőkben megindult a legénység létszámának kiegészítése. A partvédelemhez és a tengerészeti tartalékhoz tartozó legénységet behívták. Szombatra a tengerészet készületeit befejezik. Doverben több francziát elfogtak; kémekek tartják őket.

Vilmos császár Palesztinában.

Berlin, november 3. Helyreigazításképen azt jelentik Jeruzsálemből, hogy a német császárnak a Murisztán-kápolnában tett keddi látogatása alkalmával Schneider, a bajor főkonzisztórium elnöke, azt mondta, hogy egyházi régiségügyi intézet alapítását tervezik és nem, mint jelentették, ilyenmő bajor intézetnek a létesítését.

Jeruzsálem, november 3. A német császári pár ma délután a Talaffi Cumi nevű intézetet és a német-katholikus palesztinai egyesület leányiskoláját és hospiciumát látogatta meg. Délben a császár a diakonista-egyesület küldöttségét fogadta, amely alkalommal Bülow államtitkár is jelen volt. Bülow jelen volt a francia konzul fogadásánál is és később jelentést tett a császárnak.

Kréta kiürítése.

Kánaa, november 3. A kormányzó értesítette a tengernagyokat, hogy alkalmazkodni fog a legutóbbi jegyzékben a csapatok visszavonására kitűzött határidőhöz. Az utolsó török csapatokat most szállítják a hajókra és a szigeten most már csak 500 fegyvertelen török katona marad, hogy a hadiszereket a hajókra szállítsa.

Kánaa, november 3. A török csapatok utolsó része is hajóra szállt a Szuda-öbölben, kivéve néhány száz embert és három hegyi üteget. Éjjel három órakor a nemzetközi csapatok megszállják Kánaa sánczait és az összes török kaszárnyákat. Holnap reggel a konak előtt levő téren kitűzik a négy nagyhatalom lobogóját. A kibocsátott proklamáció különösen hangsúlyozza a muzulmánok védelmének biztosítását.

Kína.

London, november 3. A Reuter-ügynökségnek jelentik Hongkongból: Az itteni katonai és tengerészkerőlkben néhány nap óta rendkívüli tevékenységet fejtenek ki, amelynek céljáról azonban semmi féle hiteles hír sem szivárog ki. Az összesített veszteglő angol hadihajók élelmi és lövészszerkeket vesznek föl. Azt mondják, hogy a hajók parancsot kaptak, hogy készek legyenek azonnali indulásra. A „Bonaventura” nevű cirkáló hajó, amelyet Manillából visszahívják, tegnap ideérkezett és sietve látja el magát közzénnel. Híre jár, hogy a kelet-ázsiai hajóraj ágyunaszádjai itt egyesülni fognak.

HIREK.**A király itthon.**

Ő felsége a király ma reggel kíséretével Gödöllőről külön udvari vonaton Budapestre érkezett. Fogadásánál csak Rudnay Béla főkapitány és Daróczy állomásfőnök voltak jelen. Ő felsége gróf Paar Ede főhadsegédével a királyi palotába hajtatott, ahol tíz órakor általános kihallgatás volt.

Az általános kihallgatás előtt ő felsége báró Bánffy miniszterelnököt egy órai magánkihallgatáson fogadta. Valószínű, hogy a miniszterelnök ez alkalomból arról az általános, pártárnyalati különbség nélkül valamennyi lapban visszatükröződő lelkesítő hatásról is jelentést tett, amelyet a királynak az Erzsébet királyné szobra elhelyezése iránt nyilvánult óhaja az egész országban kellett.

Az általános kihallgatáson megjelentek: dr. Matlekovits Sándor valóságos belső titkos tanácsos, Szmeccsányi István vezérőrnagy és Ursyn-Pruszinszky Szaniszló lovag kamarások, gróf Bolza Géza főrendiházi tag, Frank Tibor és Rehberger Manó vezérőrnagyok, Csalányi Géza kerületi parancsnok, Fidekivitz Lajos, Grivicsics Emil, Panajotti Sándor, Rört Ferencz, Schödler Ferencz és Wikolil Ferencz ezredesek, Janda Károly alezredes, Förster Gyula és Kilényi Hugó miniszteri tanácsosok, dr. Rónay Béla, Otlyk János, Spur János, Garancsai Mihály és Finánczy Ernő osztálytanácsosok, dr. Huttyra Ferencz igazgató, Károly János nagyprépost, Várady Antal a színművész-akadémia igazgatója, Maklar Gyula gyáros, stb. Együttesen fogadta a király Miklós Ödön volt államtitkár és Miklós Adár századost.

Ő felsége délután fél háromkor utazott vissza Gödöllőre. Amint gyászokcsija végighajtott a városon, mindenütt nagy tömeg várta és tiszteletteljesen üdvözölte a királyt.

Mária Valéria főhercegnőasszony ma délután három óra tizenhárom perczkor Kornis grófnétől kísérvé Gödöllőre érkezett. Az állomáson Kapeczy főszolgabíró, Lénárd csendőrszázados és Egyed állomásfőnök, a kastélyban pedig Deininger jószágigazgató, Pettera vadászmeister és Ybl várkapitány fogadták.

Mária Valéria főhercegnő sűrűn lefátyolozva, zárt kocsiban hajtatott fel a kastélyba és szívesen viszonzta a közönség üdvözlését.

Lipót herczeg holnap délután három óra tizennyolcz perczkor ér Gödöllőre.

November elsejével új előfizetés nyílt lapunkra:

Előfizetési árak:

November hóra 1 frt 20 kr.

November 1-től december 31-ig 2 frt 40 kr.

Kérjük azokat a vidéki tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése november hó 1-én lejárt, hogy az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodjanak, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

Most beépő új előfizetőink is díjtalanul kapják meg karácsonykor Mikszáth Kálmán

KATÁNGHY-NAPTÁRÁT,

mely a könyvpiac legérdekesebb újdonsága lesz s melynek kizárólag az „Országos Hírlap” előfizetői juthatnak birtokába.

Az „Országos Hírlap” mutatószámait ingyen és bérmentve küldjük meg mindazoknak, kik ezúttal hozzánk fordulnak.

A kiadóhivatal.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— Kiténtetett tábornagy. A közös hadsereg rendeleti lapja ő felségének következő legfelsőbb kéziratát közli:

„Kedves Fabiny tábornagy!

Régmúlt évekre visszapillantva, ama, sajnos, immár csekély számú férfiak között, akik már akkor álltak a hadsereg soraihoz, amikor haderőm fölött átvettem a főparancsnokságot, Önt is látom, aki most fejezte be tényleges szolgálatának ötvenedik esztendőjét. Amaz idő óta háboruban és békében teljesített kiváló szolgálatait, a sokféle és nehéz szolgálatban való kitűnő működését mindig hálás emlékezetemben fogom tartani. Minthogy pedig a jó sors önt eddig szellemi és testi ereje teljében tartotta meg, remélem, hogy teljesülni fog az a benső óhajtam is, hogy az ön kipróbált parancsnoksága alatt állók még soká fognak az ön gazdag tapasztalatai forrásából merithetni. Előttém oly becses szolgálatai méltatásának újabb bizonyosságul első osztályú vaskorona-rendemet (III. osztályú hadi rendjel) adományozom önnek a díj elengedésével.

Gödöllő, 1898. október 30.

Ferencz József.

— Orth János anyja. A királyi család legidősebb tagja, Maria Antonia toszkánai nagyhercegnő trannseei villájában, Gmunden mellett, a halállal küzd. A nyolczvannégy éves nagyhercegnő, Orth János anyja, fiának elűntte óta a legnagyobb visszavonultságban él.

— Királyi elismerés. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. Dániel Ödön Fogaras vármegyei kórházi igazgatónak ebben a minőségben kifejtett buzgó és sikeres működéséért elismerését nyilvánította.

— Idegen orvosok Budapesten. Azok a külföldi orvosok, akik Bécsbe rándultak az ottani kórházak tanulmányozására, a pestis miatt lejöttek Budapestre. dr. Coll Glasgowból, dr. Bird H. kissasszony Edinburgból, dr. Stewart A. Ausztriából és dr. Perkiwt Angliából a napokban meglátogatták a budapesti kórházakat és intézeteket és nagy elismeréssel nyilatkoztak valamennyiről. Tegnap Högyes tanár intézetében voltak, ahol a berendezésen kívül a védőoltásokat és a szérum készítését is végignézték.

— Erzsébet királyné alap. Az Erzsébet alapra való adakozások mind nagyobb mérveket öltenek, úgy, hogy az országos alapítvány rövid idő múlva tekintélyes töke lesz. Az alap kamataiból minden évben, Erzsébet királyné napján, gyermekekkel bíró szükségét szenvedő özvegyeket fognak segíteni.

— Tisza Kálmán és a bősörményi asszony. Debreczeni levelezőnk írja: Tudnivaló, hogy a református nép rendkívül nagy bizalommal van a lelkeszei iránt s ha bárhol találkozik is a papjával, megszólítja és egyben-másban tanácsot kér tőle. Debreczenben most evangélikus református egyházkerületi gyűlés van, a sok ősz tiszteltes ur pár napra ott hagyta a falusi eklézsiát és bejött Debreczenbe, ahol a kollégium kolosszalis épületében folyik a tanácskozás. Mint hű református ott van Tisza Kálmán is. Amint tisztos fehér alakja

előtűnik a kollégium tágas udvarán, aki nem ismeri, bizvást papnak nézheti. Ma reggel történt, hogy egy hajdu-bősörményi asszony megszólította a kollégium udvarán:

— Engedelmet kérek, mán csak megszólítottam nagytiszteltes uramat, hogy mit csinál a mi fiunk, akit úgy hívnak, hogy Soós Laczi.

Tisza Kálmán a botjával a pedellus szobája felé mutatott:

— Menjen kend oda, majd megmondják ott

— De kérem, mán csak engedelmet kérek, de tessék megregulálni azt a gyereket. Mert nem illik, amit cselekszik. Mert kérem, elég nehéz világot élünk most. Tetszik tudni, hogy a buzának nincsen olyan ára, mint ennek előtte. Az adót is csak nyögjük. Azir a gyerektől nem sajnáljuk a pizt. Bizony Isten, nem sajnáljuk.

Tisza bölintott, majd átható tekintettel nézett az asszonyra és így szólt hozzá.

— Ha a fia rossz fát tett a tűzre, akkor ne a pedellushoz menjen, hanem keresse föl a nagytiszteltes igazgató urat.

— Köszönöm szépen, de meggondoltam, — szolt az asszony s könyeket törölgetett a szeméből, — meggondoltam, már csak a saját gyerekeimet nem áztatom el. Minck haragudjanak rá az idegenek is.

— Banket. A budapesti építőmesterek ipartestületi segélypénztárának orvosi testülete a pénztár elnökének, Szabó János építésznek tiszteletére vacsorát rendezett, hogy ezzel az elnöknek a humanus intézmény körül kifejtett önzetlen buzgóságáért köszönetét fejezze ki. Dr. Büchler Lipót főorvos pohárköszöntőjére Szabó János lendületes szavakban megigérte, hogy a jövőben is arra törekszik, hogy ezt a humanus intézményt megszilárdítsa s üdvös működését még nagyobb terjedelemben kifejthesse.

— A polgármester bokrétája. Érdekes apróságot mesél el a „Neue Freie Presse” holnapi száma az elhunyt királynéről: Legutóbbi Ville Franche-i tartózkodása alkalmával nagyon sokszor megnézte az ottani polgármester kertjét, amelyben kedvencz virága, a szegfű feltűnő szépen tenyészett. Egy alkalommal a királyné a polgármestert arra kérte, hogy adjon neki a virágból. Ez azonban nem ismerve a királynét, eleinte meg akarta tagadni a virágokat. A királyné kérésére mégis leszakított két virágot és odaadta. Csak akkor tudta meg, hogy ki volt a virágkedvelő vendége, mikor a királyné már elutazni készült. Ekkor gyorsan bokrétát költetett a szegfűből és lélekszakadva szaladt a királyné hajójához, ahol azt átadta. A királyné örömmel vette át az ajándékot és úgy hálálta meg, hogy elővett egy névjegyet a zsebéből, amelyen a királyi korona alatt ez a név állott „Erzsébet”, és egy pár köszönő szót írt rá.

— Vérengző dragonyostiszt. Szinte hihetetlen az a hír, amelyet egy dragonyos-hadnagy és egy fiatal ember affairejéről hozott a táviró Kolomeából. Egy közöshadseregbeli tiszt, a 19. dragonyosrezred egy hadnagya, vasárnap három dragonyoslegénygyel Kolomea-ba jött. A tiszt egyenesen a Hotel Centralba ment és szobát kért, Ruckenstein szállós fia azonban azt mondta neki, hogy legnagyobb sajnálatára nem adhat neki szobát, mert mind elvan foglaltva. Őt szobában tisztnek laktak. Erre a tiszt megharagudott és megparancsolta a legényeknek, hogy kardjaikkal az egyik szoba ajtaja felett levő üvegtáblákat törjék be és azután nyissák ki az ajtót. A három dragonyos követte a tiszt parancsát és bevverte az ablakokat. A szállótulajdonos fia tiltakozott ez ellen, mire a tiszt még össze is szidta. Ruckenstein ekkor kijelentette, hogy feljeleníti a katonai hatóságnál és kárterítést fog követelni. Erre a hadnagy kardot rántott és nekirontott a szállós fiának. Ez leszaladt a lépcsőn és a piacra menekült. A tiszt utána rohant. A piactéren utóértte és hátulról olyan vágásokat mért kardjával a fejére, hogy a szegény fiatal ember koponyájá alighanem megrepedt. Az áldozat azonnal összerogyott. Az összecsesődött emberek vérbe borítva vitték vissza a szállóba, mások pedig a tiszt ellen

fordultak, aki kardjával védekezett, míg három dragonyosa is megérkezett. Ezek aztán kiszabadították a dühöngő tömegeből. Állítólag a szállótulajdonost, egy öreg embert is bántalmazták a dragonyos-legények, mikor visszamentek a szállóba. Az eset természetesen nagy felháborodást keltett, de legjobban azon csodálkozik a lakosság, hogy a katonai hatóság még most sem fogatta el a hadnagyot.

— **Háromszáz ember pusztulása.** Santiago de Cubában híre jár, hogy a „Panama” nevű amerikai hajórajkiserő szállítóhajó Santiago de Cubából New-Yorkba menet a Maysi-foknál hajótörést szenvedett. A hajón állítólag háromszázszemély volt, akik közül csak kevesen menekültek meg. A hajó roncsaiból állítólag egy darabot találtak, amelyre a hajó neve volt írva.

— **Oláh kézsorítások.** A nagyszabeni „Tribuna” szerint a bukaresti egyetemi hallgatók a következő üdvözlő levelet küldték a nagyváradi román hallgatókhoz:

Kedves kollegák! Alólirott bukaresti egyetemi hallgatók áthatva a kollegialitás és az irántuk érzett testvéri szeretet érzelmétől; megbotránkozva a magyar hallgatók több mint barbár magaviseletén, kik kövekké és záptojások által vélik megsemmisíthetni benneteket azt, amit nem voltak képesek megtenni a magyar tömlöczök és szuronyok: a fajszeretetet, a nyelvet és vallástokat;

Csodálattal határos lelkesedéssel tudomást véve a ti bátor magatartásáról, büszkék vagyunk, valamint hogy az egész román nép büszkének érezheti magát, látván, hogy fiait léteerdeikeiknek és jövőjüknek feláldozásával küzdenek nemzeti méltóságunk megvédéséért.

Midőn a harc egy nép nemzeti jellegének a megvédéséért foly, az nagy és szent. Az ügy igazsága veletek van. Szívünk és lelkünk veletek. Harcra hát! Musescu, Muran, Chiritescu, Jonescu, Bocsu, Petrescu, Serbanescu”.

Hasonló üdvözlő iratot küldtek a bécsi, gráci és jassyi egyetemi hallgatók.

— **Az utolsó testőr.** A szabadságharc előtt való idők híres testőr-gárdájának, a párducz-kaczagányos testőröknek utolsó tagja hunyt el a napokban Csorváson. Korossy Kamilló nyugalmazott huszárkapitány volt ez, aki október 30-án 84 éves korában hunyt el. A daliás öreg ur utolsó és igazi képviselője volt annak a híres vitézlő testületnek, amely nemcsak a harctéren, hanem a parketten is, sőt miként az iskolás gyermekek tanulják. Hellikon berkeiben is oly sok dicsőséget szerzett a magyar névnek. A nagy idők e köztisztelőben álló tanuját tegnapelőtt temették óriási részvét mellett Csorváson.

— **Dumas-anekdota.** Egy párisi lap a következő Dumas-anekdotát elevelen fel. A fiatal Dumas a Theatre Francaiseben ült egy este Soumet drámaíróval. Épen Soumet egy darabját adták. Dumas észreveszi, hogy a közelükben egy ur alszik a szölyéjében.

— **Lótdod — szólt irótársának — ez a te műved hatása!**

A következő estén ismét ott voltak mind a kettő a színházban. A „Kaméliás hölgy”-et adták. Dumas a bejáratnál állott. Soumet a zártszékek felől hozzája sietett.

— **Látod — szólt egy alvó urra mutatva — ez a te műved hatása!**

— **Az ott? — kérdezi Dumas. Oh nem! Az az ur még a tegnapi előadás óta alszik!**

— **Agnes asszony.** Gráczból jelenti tudósítónk a következő esetet, mely élénken emlékeztet Arany János „Agnes asszony”-ának történetére: Müller Mátyás harminczkétéves kőfaragó fiatal felesége nem szerette az urát. Egy másik csinosabb munkással szeretkezett. A szerelmeseknek azonban folyton rettegniök kellett, hogy a férj megtudja a titkot, ami erősen zavarta tiltott boldogságukat. Végre is megállapodtak abban, hogy az asszony az urát megöli. Evégből Müllerné tegnap délután kirándulás ürügye alatt kicsalta az urát a Mária-Trost mellett levő erdőbe, ahol néhány óráig barangoltak. A férj végre is elfáradt és a Hilm-Teich nevű tó partján ledőlt pihenni, ahol csakhamar el-

szunnyadt. Az asszony csak ezt várta. Elővette a keblébe rejtett borotvát, alvó urához lopozott és elvágta a nyakát. De vagy nagyon gyöngé asszony volt, vagy a keze reszketett túlságosan, elég az hozzá, a vágás nem volt elég mély a fölriadt embernek elég ereje volt hozzá, hogy fölugorjon és vérző nyakkal néhány lépést szaladjon. Ez a borzalmas látvány és az a tekintet, amelyet a szerencsétlen áldozat reá vetett, elvette a gyilkos asszony esztét. Elkezdett futni, és meg sem állt a tó másik partjára, ahol kimerülten rogyott össze. Odavánszorgott a tó vizéhez és megmosta a kezét. Mosta, mosta, de a vérfoltot mindig csak ott látta a kezén. Összeszedte minden erejét, és ismét futni kezdett; elfutott a „Barna medve” nevű fogadó kutjájá, s ott a vályunál ismét kétségbeesetten mosta a kezét. Itt találta a fogadó személyzete. A gonosz asszony az emberek láttára irtózáttal mutatott a kezére:

— **Vér, vér! kiáltotta szüntelenül.**

Az asszonyt letartóztatták és egyelőre vizsgálati fogságba tették.

A férj egyébiránt később magához tért, és a Stiftingthal nevű völgyig vánszorgott, ahol összegyógyott. Itt ráakadtak az előhívott mentők kórházba szállították. Állapota ma már annyira javult, hogy a vizsgálóbíró kihallgathatta.

— **Egy orvos szerencsétlensége.** Ehrlich Dávid dr. fővárosi orvos ma délelőtt kilencz órakor a Fazekas-téren leugrott egy villamos kocsirol, de oly szerencsétlenül, hogy ballábát kitörte. A szerencsétlenül járt orvos épen menyasszonyához akart menni, akivel pár nap mulva lett volna az esküvője. Valószínűleg amputálni kell majd a lábát.

— **Hetvenezer forintos család.** Londonból táviratozzák, hogy ott egy bányászt elfogtak, aki négy nagykereskedőcéget csaknem hetvenezer forint erejéig megcsalt. A „Financial News” szerint Cloth Wothin alias Charles Vaughan a neve. Állítólag több kisebb társaság igazgatója, így egy erdélyi aranybánya-vállalaté is.

— **Vasúti szerencsétlenség.** A kassa-oderbergi vasútnak Kassáról Poprádfelkára közlekedő 4. számú gyorsvonata (melyhez a Budapestről reggeli 7 óra 10 perczkor induló gyorsvonat csatlakozik) tegnap Szepes-Szombat megállóhely közelében — valószínűleg tengelytörés következtében — kisiklott. A vonat-személyzet közül egy vizsgáló közeg meghalt, a mozdonyvezető súlyos, a fűtő pedig csekély sérüléseket szenvedett. Az utasok közül egyet üveg-szilánkok könnyen megsebesítettek. A pálya néhány órai takarítási munka után ismét szabaddá tétetett.

— **Tűz Lublón.** Mint lőcsei tudósítónk táviratozz, nagy tűzveszedelem pusztított ma Lublón. Hét lakóház és tíz melléképület hamvadt el. Az elégett épületek közül csak néhány volt biztosítva.

— **Valódi Jaeger tanár-féle normál-alsóruhákat (Benger gyártmánya) kötött és szövött gyapju-árakat ajánl Heyek Adolf Szervita-tér „a vadászszőző”.**

Napirend.

Naptár: Péntek, november 4. — Római katolikus: Borr. Károly. — Protestáns: Károly. — Görög-órosz: (október 23.) Jak. apost.; — Zsidó: Marcheschvan 19. — Nap két 6 óra 34 perczkor reggel, nyugszik: délután 4 óra 20 perczkor. — Hold két: este 8 óra 54 perczkor, nyugszik délelőtt 11 óra 53 perczkor. **A miniszterelnök** fogad délután 4—5 óráig. **A horvát miniszter** fogad délelőtt 8—10 óráig. **A főváros középítési bizottságának** ülésé d. u. 4 órakor az új városházán.

A főváros pénzügyi és gazdasági bizottságának ülésé délelőtt 10 órakor a régi városházán. **Nemzeti múzeum:** Régiségtára, nyitva délelőtt 9—1 óráig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Az új országos kupolacsarnok meglekint-hető 10—12 óráig 50 krajczár belépő díj mellett. **Természettudományi gyűjtemények múzeuma** nyitva 10—12 óráig. (Múzeum-körút 4.) **Rovargyűjtemény a nemzeti múzeumban** nyitva 9—1 óráig.

Iparművészeti múzeum zárva. **Az egyetemi fűvészkert** (Üllői-ut) nyitva reggel 8-tól este 5-ig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye (II. kerület, Oszlop-utca) nyitva hétköznapokon délelőtt 10—1 óráig.

Országosképtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva 9 órától 12 óráig és 8—8 óráig.

Akadémiai könyvtár nyitva 3—8 óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva 9—1 óráig.

Szabadalmi levéltár nyitva délelőtt 9—1 óráig.

A „Hódoló díszfelvonulás”, Eisenhut Ferencz óriási körképe Városliget, Andrassy-ut végén, látható reggel 9-től este 5 $\frac{1}{2}$ óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermek-jegy 80 krajczár.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Az év komédiája.** Ez lesz a czime annak a „revue”-nek, amelyet Heltai Jenő és Makai Emil, a kitűnő poéták, a Magyar Színház számára írtak. A darab azzal fog megindulni, hogy Vun-Csi-nak, a „Gésák”-ból jól ismert teaház-tulajdonosnak szüksége van egy új primadonnára, miután a gésáit elárverezték. Erre a célra szerződött a „kis özvegy”-et (magyarul: kleine Wittwe) és vele együtt utra indul. Többek közt elérkeznek Schenk bécsi orvostanár laboratóriumába, ahol különböző automaták tetszés szerint fiukat és leányokat szállítanak. A „revue”-ben látni fogjuk a képes levelezőlapok balletjét, majd egy szerkesztőségbe vezetnek az ötletes szerző és az egyes rovatok (a vezércikk, a tárcza stb.) személyesítve jelennek meg, elmondva az év történetét. A tarka egyveleg december végén kerül színre.

* **Bellincioni diadalutja.** Bellincioni Gemma bevégezte németországi körútját és november 17-én Milanóban fog vendégszerepelni Giordanonak, az „Andrée Chénier” szerzőjének „Fedora” című operájában.

* **Gróf Tolstoj darabja.** Gróf Tolstoj Alexei trilogiájából, amely a „Rettenetes Iván halála”, „Fedor Ivanovics czár” és „Boris czár” című darabokból áll, a középső részt, a „Fedor Ivanovics czár” című ötfelvonásos tragédiát eddig nem engedte elbádatni az orosz cenzúra. E tilalmat most felfüggesztették és a darab, amely az orosz történetnek egy rendkívül érdekes epizódjával foglalkozik, nagy sikerrel került színre a szentpétervári „Kis színház”-ban. Szerzője, gróf Tolstoj Alexei nem tévesztendő össze Tolstoj Leóval, a híres költővel és filozófussal.

* **A Hentzi-szobor a színházban.** A Hentzi-szobor ügye a lapok hasábjairól bevonult a Magyar Színházba is. A „Gésák” mai előadásán ugyanis Sziklai Kornél, az ötletes Vun-Csi, a következő alkalmi strofával toldotta meg ismeretes kupláját:

Budavárán ércből öntve rég áll egy szobor,
Gyászos, melyre emlékeztet, sőtét az a kor,
Hozzá a rendőrtől eddig még senkise fért,
S most maga a király teszi szabaddá a tért.
Szép, szép csakugyan a királyi tett,
Isten is áldja meg azt, ki ilyet tett.
Minden magyar most szivből így kiált:
Áldd meg Istenünk a királyt!

Mikor Sziklai a refrént énekelte, az egész kórus fölállott és együtt énekelte vele a király dicséretét. A közönség persze lelkesen tapsolt a rögtönzött tüntetéshez.

* **Hazulról a színházig.** Akik oly szerencsések, hogy egy színházi támlásszéken felül még egy fogattal is bírnak, amely elviszi őket hazulról a színházba, azokat érdekelni fogja egy új rendelet. A főkapitány adta ki az intendánssal egyetértőleg. Leglányegesebb pontja az, hogy előadás után ezentul a kocsikat nem lehet tetszés szerint föl hívni, hanem a fogatok abban a sorrendben hajtanak föl, amelyben fölállottak. A rendelet főbb pontjai a következők:

A felhajtás az operaháznál úgy az előadás kezdetén mint a végén balról-jobbra, azaz a Váci-körút felől történik; a kocsik a Dalszínház-utcától kezdve csak lépésben hajthatnak előre.

A kocsik, amennyiben az előadás végéig várakoznak, az Andrassy-utnak kifelé haladva bal (Operaház felől) oldalán, a Dalszínház-utca sarkától a Váci-körutig állítandók fel.

Üres két- és egyfogatu kocsik az előadás végén az Andrassy-uton az Operától a városliget felé balra állítandók fel.

A felhajtás a Nemzeti Színháznál úgy az előadás kezdetén, mint annak végén szintén balról jobbra, azaz a Pannónia-szálloda felől történik.

A várakozó kocsik a Pannónia-szállodától a kerepesi-uton kifelé sorban felállítandók. Az elő-

adás végén az előrehívás mellőzésével a felállítás sorrendjében egymásután hajtának a főbejárathoz. Az üres kocsik csak a várakozó kocsik elhajtása után bocsáthatók a bejárathoz.

A felállított kocsik soron kívül csak az előadás tartama alatt hívhatók elő és hajtathatnak előre. Mihelyt az előadás vége jelezve van, az előhívás megszűnik. Az előadás végén a felállított kocsisorok és pedig előbb a magánfogatok sora, ezek után pedig a bérkocsik egymásután, a felállítás sorrendjében, lassu lépésben az Operánál a Dalszínház-utca felől felhajtának. Az érkező kocsit tulajdonosának nevét, vagy a kocsis számát az Operaház dalszínház-utcai sarkán felállított szolgálócsován az Operaház előcsarnokába bemenetij, hogy az ott várakozó közönség a kocsik felérkezéséről tudomást szerezzen.

Ugyanez eljárás szerint történik a Nemzeti Színháznál is a kocsik felhajtása.

Egy érdekes premiére.

— A „Bibliás asszony“ a Népszínházban. —

A Népszínházban ma délelőtt tartották meg Roger operettjéből a „Bibliás asszony“-ból a főpróbát. A darab iránt nagy érdeklődés nyilvánul, mert keletkezéséhez pikáns történetek fűződnek.

Pár éve most, hogy Lipót belga király Párisban járt és ott igen sok vidám napot töltött. A klubokban baccarat-t játszott, a chambre separékban pezsgőzött és az opera ballet-folyosóján elmerült ama fiatal hölgyek nézésében, akik rózsaszín lenge tüllben pirouetteznek és édesen mosolyognak. A belgák királyja megfordult Páris számos mulatóhelyén és kegyeivel első sorban Cléo de Mérode-ot, az ördögös táncosnőt halmozta el.

A szép de Mérode főként hajviseletéről lett híres Európaszerte. Frizurája teljesen elfődte a fület, amiből azt következtették, hogy igen nagy füle van. A táncosnő e gyanúsítás ellen tiltakozott. Tény az, hogy az általa először hordott hajviselet csakhamar nagyon népszerű lett és a legfűligrább fülek tulajdonosnői is fölkapták Cléo de Mérode frizuráját, amelynek Lipót belga király sem tudott ellentálni.

Cléo maga megvallotta egy újságírónak, hogy a király küldött neki ékszerket és egy alkalommal oly sokáig időzött öltözőjében, hogy a közönség már nyugtalankodni kezdett. A táncosnő erre megkérte a felséget, hogy legyen szerencséje máskor, különben az előadás csak éjjel után két órakor ér véget.

Később az is hírlett, hogy a király egy yachton utána ment Cléo de Mérode-nak, amikor ez átvitorlázott Amerikába. Mindenesetre segített neki toalette-számlái kiegyenlítésében. Mert a szép táncosnőnek pazar toalettejei vannak. Összesen huszonnégy. Egy empire-ruhája 4000 frankba került és Londolfnál készült. A többi toaletteje Doucet műterméből került ki.

Egy keleti costume kékes-zöld fátyola apró gyémántokkal van kirakva. A rojtok, mint japán gyöngyfűggyönyök, korallokból valók. A mellén a ruhát aranybrokát fűdi: az áttört helyeken zafirok és rubintok á jour vannak foglalva. Cléo de Mérode összesen harminckét fátyolha van burkolva, mindegyik más színű.

Ezek a ruhák egy vagyont érnek. Ezenfelül van a táncosnőnek Páris mellett egy telekkönyvileg ráírott háza.

Nem excentrique-táncosnő. Világért sem. Kankánt és hasonló sikamlós táncokat ne várjon tőle a világ. Ő „serieuse“ táncosnőnek nevezi magát, aki a klasszikus táncot mutatja be történeti fejlődésében egészen a lábujjhegy-tánczig. Persze van neki is egy rajongásig szeretett kutyája: a kis Toto, amely többnyire vele is hál.

A „Bibliás asszony“-ban — a Népszínház újdonságában — nagy szerepet játszik egy mulató király és egy ünnepezt táncosnő. Lipót királyt itt III. Ernőnek hívják és cyril király, Cléo de Mérode-ot pedig Thea-nak. Az eredeti mintákra könnyen rá lehet ismerni.

Az operetteben persze ballet is van és így a látcsöveknek holnap este bőven lesz dolguk. Az új diszleteket Burghardt, Völkel, Trill és Linhardt festették. A mai főpróbán a harmadik képnek egy csoportját (erkélyes terem nagy estélyi társa-

sággal, előtérben a ballettel) lefényképezték. A fotografus a harmadik és a negyedik kép között — szünet alatt — állította föl gépét a sötét nézőtérben, mire a függőnyt felhúzták és a színpadi társaság pose-ba helyezte magát. A nézőtérrel a próba közönsége tréfásan szólt föl a színpadra:

— Barátságos arczot csinálni!

Néhány másodperc múlva a magnézium vakító, ezüstös fénye megvilant a sötétben és a főlvetel ezzel el is készült. Azután folytatták a darabot.

FŐVÁROS.

(A főváros és a pestis.) A fekete halál bölcsebb volt mint a tekintetes tanács. Bécsből is látta, két héttel előbb tudta mint a tanács, hogy Budapesten nem talál alkalmas hajlékot, mivel a barakkok valami kis tévedés miatt nem épülhetnek fel. A tanács, mikor a bécsi veszedelem hírét tudomásul vette, elrendelte, hogy barakkokat építsenek sürgősen az esetleg pestis járványba eső betegek számára. Ehhez utólagosan a közgyűlés is hozzá járult. A munka javában tartott, de most hirtelen beszüntették. Kiderült, hogy a barakkokat egy beépítetlen utca területén csinálták. Már most, ha ez a dolog a járvány idejében történik, a mérnöki hivatal ép úgy mint most beszünteti a félig elkészült épületeken a munkát, előterjesztést tesz a tanácsnak, ez kiadja a bizottságoknak, ezek küldik a közgyűlésnek s mire végleges határozat lesz, a nyavalya magától kénytelen elmúlni — huszhuszonötezer ember elpusztítása után.

(A Károly-kaszárnya átvétele.) A főváros ma vette át a Károly-kaszárnyát a katonai hatóságtól. Csak a Károly-körútra eső épületek voltak még a katonaság kezén, a többi már rég átadták a köztörvényhatóságnak és ma már az utolsó őrszemet is elvitték a Károly-körúti kapu alól. Az átvételnél a katonai hatóság részéről ott voltak: Khittel mérnökari ezredes, Tergovcsovics Gyula, Garinmond Jakab katonai építészeti tiszték, Zacharias Antal és Astleitner Arthur kapitányok, Signeta Gyula, a Károly-kaszárnya volt gondnoka. A főváros képviselőjében Matuska Alajos alpolgármester, Vaszi-lievics János tanácsos, Toldy József tisztü főügyész, Heuffel Adolf középítési igazgató, Lampl Hugó főszámvevő, Preyer Hugó és Rácz Károly fővárosi bizottsági tagok. A közmunkák tanácsától: Rupp Imre miniszteri tanácsos, Bakos János és Garancsy Mihály miniszteri osztálytanácsosok. Megnézték az egyes épületeket s ezek között különösen nagy figyelemben részesítették az impozáns nagyságu földött lovagló-iskolát, amely köztudomás szerint ideiglenes vásárcsarnok helyiségéül van kiszemelve. A kaszárnya Károly-körúti kapuja előtt, egész az átvétel megtörténteig, katonadrég állott, amelyet aztán rögtön elvezényeltek. Holnap megkezdik a kaszárnyában bérbeadott helyiségek átalakítását.

(Ezer forint Fiumének.) A fiumei árvízkarosultak számára a tanács ezer forintot szavazott meg. A polgármester ezenkívül megkérte a budapesti pénzügyminisztereket is, hogy adakozzanak.

(A Kisfaludy-színház délutáni előadásai.) Az Ó-budai Kisfaludy-színház eddig állandóan szubvenczióért ostromolta a fővárost, amit rendszeresen meg is kapott és el is költött haszontalanul. Kövesi Albert, aki a színházat most átvette, nem foglalkozott semmiféle támogatásért csak azért az engedélyért, hogy hétköznap délutánonként is játszathasson. A tanács ma délelőtt kimondotta, hogy a délutáni előadások Ó-Budán nem engedélyezhetők.

(A váczi-ut rendezése.) A tegnapi közgyűlés a kövezési kölcsön ügyében halasztó határozatot hozott, leszavazott minden javaslatot. Ezzel a külső váczi-ut rendezését és kövezését elodázták. A váczi-ut mentén lakó telektulajdonosok elhatározták, hogy a kormányhoz fordulnak az utvonal sürgős kiköveztetése végett.

VIDÉK.

(Áttört község.) Dobra, krassó-szörény-megyei község lakosai — mint nekünk táviratozzák — valami egyházi viszály miatt kiléptek a görög-keleti egyházból és áttértek a görög-katholikus hitre. Az új községet a lugosi

püspök küldöttjének, Boros kanonoknak jelenlétében megalakították. A kanonok püspöke nevében megígérte, hogy az egyházmegye csinos templomot építtet nekik.

(Egyházkerületi közgyűlés.) A tisztántúli evangélikus-református egyházkerület közgyűlésének ma volt a második napja. A mai tárgyaláson jóval kevesebben vettek részt, mint a tegnapiban. Az átalakítási pénztárnál hiányok és be nem hajtott követelések fordultak elő s ezek foglalták le a mai tanácskozás legnagyobb részét. A közgyűlés utasította a gazdasági tanácsot, hogy az ügyet minél előbb rendeztesse.

(A ruthének érdekében.) A ruthének segélyezése ügyében tanácskozó bizottság, melyről néhány nappal ezelőtt már írtunk, Darányi Ignác földművelési miniszternek ma a következő táviratot küldte:

„Bereg-, Ung- és Máramaros vármegyék főispánjai és törvényhatóságainak képviselői, a munkácsi püspök, az országos magyar gazdasági egyesület és az egész bereg-megyei Verchovina görög-katholikus papságának képviselői jelenlétében a ruthén ügyben működő bizottság ma tartott közgyűlése, amely a bizottság eddigi működéséről beszámolt és a jövő működés programját megállapította, a hálával eltelt szegény ruthén lakosság nevében Nagyméltóságodnak korszakalkotó kezdeményezéseért és államférfiúi bölcsességét megőrkítő intézkedéseivel mély köszönetének siet kifejezést adni.“

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Kifosztott idegen. Jemings Vilmos, egy liverpooli gyáros utazója, tavaly októberben Budapestre jött. Amikor elintézte az üzleti ügyeit sétálni indult, hogy a várost megtekintse és utközben betért az Erzsébet-kávéházba is, ahol fekete-kávét rendelt. A kávéház derék pinczérei azonnal észrevették, hogy Jenings idegen és ahhoz, a többé már nem szokatlan módhoz folyamodtak, hogy a kasziros kisasszony segélyével elrabolják a pénzt. Az angol még meg sem itta a feketéjét, Schwartz Anna, a kávéháznak már kissé elvirult istennője, hozzája telepedett és két palaczk tokajit rendelt. A tokajitól a pezsgőig tudvalóleg csak egy lépés, de a pezsgőt már nem ketteskén itták, odatelepedtek Weinberger főpinczér, Schwartz Adolf és Mór pinczerek és Freudenfeld, a csaposlegény is. Egy kissé a Hazám-kávéházba is átrándultak, de csak megint visszatértek. Az angolt ezután becsalták az Erzsébet-kávéház chambre-separéjába, ahol a diszes társaság ellopta a pénzt, körülbelül háromszáz forintot, az óráját és két aranygyűrűjét. A tolvajbanda felett ma ülték törvényt. A vádlottak — talán a sok pezsgőtől — elfelejtették már az esetet, de a bíróság bűnösöknek találta őket és Schwartz Annát négy hónapi, Weinbergert hét napi, Schwartz Adolfot egy hónapi, Schwartz Mórt három hónapi és Freudenfeldet két hónapi fogságra ítélte el.

— Sikasztó ügyvéd. A budapesti büntető-törvényszék körülbelül egy éve mondott ítéletet dr. Gyurgyik Gyula ügyvéd, volt országgyűlési képviselő felett, aki ellen volt ügyfele, özvegy Csák Ignácné emelt sikasztás miatt vádat. Dr. Gyurgyik ugyanis, mint Csákné megbízottja, 908 forintot vett fel ügyfele részére, melyet azonban többszöri sürgetés dacára sem akart kiadni. A törvényszék sikasztás büntetésben vétkenek mondta ki Gyurgyikot s ezért 7 hónapi börtönre ítélte. A királyi ítélő tábla ezt az ítéletet helybenhagyta. A kuria Nagy Sándor bíró előadása mellett ma délelőtt foglalkozott az ügygel, de ítéletet még nem hozott, mert az aktákat hiányosaknak találta. Ezért tehát az iratokat kiegészítés végett visszaküldte a törvényszékhez.

— Exotikus vádlott. A „Venedig in Wien“ heli „American Bar“ nevű mulatóhely egy fekete-bőrű pinczérnője állott tegnap vádlotként a bécsi büntető törvényszék előtt. Gamma Glattej kisasszony, aki Afrikából származott el Bécsbe, elegáns őszi ruhában jelent meg bírái előtt. Az arczát sűrű fátyol takarta, melyet nem tett le a tárgyalás alatt sem. Báró Bothmer Jenő, a Bécsben állomásozó 16-ik huszárezred egy főhadnagya tett panaszt a szerezcsen pinczérnő ellen. A főhadnagy egy izben fáradtan tért be az „American Bar“-ba. Épen ne-

héz szolgálat után volt és a széken ülve, a fadaradságtól kimerülten elaludt. A vele jövő szolgálja egy darabig költögette, de a főhadnagy nem ébredt fel. Ekkor a szerezsen pinczérnő sietett oda és megrázta a kezét. A főhadnagy úgy érezte, hogy a leány költésközben egy értékes gyűrűt húzott le az ujjáról. A gyűrű tényleg hiányzott is a főhadnagy kezéről. Megerősítették báró Bothmer állítását a szomszéd asztalnál mulató angolok is. Az exotikus pinczérnő tört német nyelven védekezett a lopás vádjá ellen a tegnapi tárgyaláson. Tagadta mindenképen a terhére rótt lopást és tanukra hivatkozott, akikkel becsületességét akarta bebizonyítani. A tárgyaláson a károsult huszár főhadnagy nem jelent meg s így panaszos hiányában felmentette a törvényszék a feketebőrű pinczérnőt.

— Nyolcz párba Gallovich Jenő hírlapíró több közöshadseregbeli huszár- és tüzérszettel részint pisztoly, részint kardpárbaírt vívott Nagyváradon, mivel azok sértőleg nyilatkoztak a hírlapírókról. Az ebből az afférből támadt nyolcz párbaírt két évi államfogházra ítélte Gallovichot a múlt évben a törvényszék. Ezt az ítéletet a királyi tábla egy évre szállította le s a tábla ítéletét ma a kuria Paiss Andor elnöklése mellett és Losonczy Ödön referálása alapján szintén helybenhagyta. A párbaírtokból Gallovich minden alkalommal győztesen került ki. Érdekében most az újságíró-szövetségek szándékoznak lépéseket tenni.

Várkonyi sajtópörei.

(Esküdtszéki tárgyalás.)

Ember ember hátán tolongott ma a budapesti sajtóbírószék esküdtszéki terme előtt, ahol a „Földmivelő” című agrárszocialista lap szerkesztője Várkonyi Istvánnak, továbbá Schmidt Jenő dr.-nak, az ideális anarchia apostolának és ifjabb Várkonyi István czeglédi földmivésnek a sajtópöreit tárgyalta. Az érdeklődést különösen a két előbbi vádlott kellette fel. Várkonyi Istvánt a nyíregyházi fogházból hozták meg, ahol más izgatási pörei miatt tartják azóta, hogy Bécsben történt elfogatása után hazahozták. A három vádlott ellen összesen hét sajtópanasz van, de dr. Schmidt és ifjabb Várkonyi István czeglédi lakos közülök csak kettőben van érdekelve.

(Az inkriminált cikkek.)

A panaszokat egyenként ismertetjük:

I. A főügyészség első sorban a „Földmivelő” 1897. december 10-iki számában „A nép gyilkoltatása” címmel megjelent cikket inkriminálta. A kántor-jánosi lázongásról ezeket írja a többiek közt: Az eféle gazságokat mindegyik titokban készítették elő, de most nyíltan üzik. A békés népet dobszóval hívta elő a szalkai járás Ilosvay Bandi nevű, szolgabíró név alatt garázdálkodó hatalmása, eféle gyilkosság keresztültvitelére . . . elkezdett ordítani és szidta a szocialistákat. Ily gyalázatos önkénykedéssel rendezik a gyilkosságokat. És a bestiagyilkosok még szabadon járnak, mikor utár az akasztófára volnának méltók . . . Várkonyi mást nevezett meg szerzőnek, de azért őt vádolják rágalmazással.

II. A „Földmivelő” 1898. január 7-én „Rablás” címen a következőket írta: A szabolics megyei csendőrség gyönyörű munkát végez. A csendőrség ott most rablást üz. Hadd üzzék, így legalább a nép be fogja látni, hogy a csendőrség azért kell, az uri hunczutságot tűrő naplopóknak, hogy a népet törvényes formában raboltassa ki vele. E panasznál a csendőrség ellen való nyilvános becsületsértés a vád s noha Várkonyi megnevezte szerzőként Kelemen Lászlót, a vizsgálat adatai alapján őt fogták pörbe.

III. A „Lázítás” című cikkből, mely a „Földmivelő” 1898. január 14-iki számában jelent meg, a főügyészségtől inkriminált kitételek ezek: Mit teszünk mi, hogy a lázítók nevéit kiérdemeltük? Talán mi emlegetjük az elsüllyedt nyomorultakkal szemben a gyilkoló fegyverek? használatát? Talán mi is hirdetünk véres erőszakot? És ezek a gazemberek és bérenczek mernek lázításról beszélni. És a hazug gazemberek még Krisztus híveinek mérik magukat nevezni. A főügyészség e cikkből osztagyűlésre való izgatást lát s a története érdekes: Írta dr. Schmitt, s mert a két Várkonyi néhány erősebb kifejezést szurt be, érte mi n d h á r m a n v á d a i a t t állanak.

IV. „A magyar földmivelő munkások részére” felirású cikket Várkonyi szerint Boros

István írta, de a vizsgálat után itt is a szerkesztő került vád alá, mert a főügyészség szerint amaz nem lehet szerző. A vád e helyütt is osztagyűlésre való izgatás s az inkriminált kitételek ezek: El akarják hitetni a néppel, hogy a törvényt (mezőgazdasági törvény), mely gyalázatos rabszolgaságba ejt, a munkásnép érdekében hozták. A hatalmasok csak a gazság dicsőítésében bátrak. Lám, ezek a nép rovására élő kompániák mind-egyike milyen egyszerre a nép jóakarójává vált. Jó lesz a népek tudnia, hogy mindezek csak albarátok s azt akarják, hogy tovább is nyugodtan húzza az emberhez nem illő igát.

V. „A szabolics-, zemplén-, ung- és szatmár-megyei testvérekhez!” felirású közleményért, melyet a czeglédi Várkonyi írt, illetőleg mondott tollba és Várkonyi szerkesztő átdolgozott, a két Várkonyi került vád alá. A cikkek a következők az erősebb passzusai: Minél nagyobb ur valaki, annál nagyobb ellensége a népek . . . Felvilágosítom önöket lapom útján, hogy a mai helyzetet meglehetően változtatni. A nyomor egyedül azon emberek gazságából származik, kik a népen herémódon, uri naplopás mellett élőködnek. Nem egyebek ok: uri betyárok . . .

VI. „Amit nem szeretnétek, hogy tiveletek cselekedjenek, azt ti se cselekedjétek!” című közleményért a főügyészség osztagyűlésre való izgatás címen emelt vádat. A vádlott Várkonyi István, a budapesti. A cikk szemére lobbantja a papságnak, hogy a népet koldusbotra juttatta. A papság Krisztus szavait félremagyarázza s így jól teszi a nép, ha visszaveszi tőle a földeket, valamint a többi nagy földterületet bitorlóktól is.

VII. A hetedik sajtópörben egyedül dr. Schmidt Jenő a vádlott s inkriminálták az ő, „Állam nélkül” című lapjában „A nép gyilkoltatása” címmel megjelent cikket. A lapelkobozásokra célozva, a postahivatali spiczi-szolgálatokat teljesítő intézetnek mondja. Aztán azzal folytatja, hogy amikor a lapért jelentkező elvtársakat letartóztatták, csendőrökkel lövették s husz elvtárs haltan rogyott össze, akkor: az erkölcsi nyomorultak törvényes formában raboltak és gyilkoltak.

(Elrők és esküdtek.)

Ezek adták az anyagát a ma délután három órakor megkezdődött tárgyalásnak, mely valószínűleg csak holnap reggel fog véget érni. Mikor a tárgyalás megnyílt, zsufolásig tele volt a terem, még a karzatok is, ahol hölgyek foglaltak helyet. A legtöbben azonban künrekedtek s a terembe igyekvők közt alig tudott csendet teremteni a kivézonyelt rendőrség.

A tárgyaláson Zsitvay Leó elnököl, szavazók: Cseke Kálmán és dr. Madarassy Béla bírák, jegyző Krenedics Gyula. A közzéadott dr. Geguss Gusztáv főügyész helyettes, a budapesti ügyészség új vezetője képviseli; a budapesti Várkonyi Eötvös Károly országgyűlési képeiselő védi, az oldalán helyettesével, dr. Németh Bélával; dr. Schmidt két védőt is hozott magával: dr. Nenschloss Tivadart és Pártos Béla ügyvédek; ifj. Várkonyinak védője nincs. A védelem nevében Eötvös Károly ólvén a visszavetés jogával, az esküdtek tagjai lettek:

Jób Károly, Jungfer Gyula, Réthy Pál, Gerster Kálmán, Král László, báró Staudach Adolf, Unger Alajos, Krambovszky Jenő, ifj. Hampel Sándor, Hegedüs István, Bálint Ferencz, Szabó Géza rendes és dr. Baumer Gyula, Günther Béla pöttagok.

Mint egyik panaszos jelen van a tárgyaláson Ilosvay Endre, a mátészalkai járás főszolgabírója is. A rendőrség, mely szintén panaszosként szerepel, nem küldött képviselőt.

A tárgyalás megkezdése előtt dr. Neuschloss órást emel amiatt, hogy az ő védenca pöreit egyesítették a két Várkonyi pöreivel.

Az elnök: Az előterjesztés jegyzőkönyvébe jön. Most kihallgatom a vádlottakat.

(A vádlottak.)

— Álljon elő Várkonyi István! Hol született ön?
— Czegléden, 48 éves vagyok, nős, egy gyermek apja.
— Vallása?
— Felekezetenélküli.
— Bejelentette, hogy kilép?
— Nem.
— Akkor ahhoz a felekezethez tartozik, amelyikben született.
— Ugy református vagyok.
— Foglalkozása?
— Magánzó vagyok.

— Van vagyona?
— Igen, házam is.
— Jelenleg ön, nemde, vizsgálati fogságban van?
— Igen.
— Jelentse ki, kényszerítve lett-e arra, hogy itt megjelenjek?
— Megkérdeztek ott Nyíregyházán, hogy akkor-e eljövök.
— Tehát öntől függött?
— De nem szabadon jelentem meg, ahogy akartam, hanem hozták.
— Minő iskolákat végzett ön?
— Gyermekkoromban csak az elemi. Most, mint felnőtt ember, elvégeztem a középiskolákat s hallgattam jogot és bölcsészetet.
— Az iratok szerint ön nemcsak magánzó, de szerkesztő is?
— Formaszerint szerkesztője voltam a „Földmivelő”-nek.
— Hogy értsük ezt?
— A földmivés munkások megkértek, hogy támogassam őket s vállaltam el három hónapra a szerkesztést. Aztán rajtam maradt.
— Adtak azok a munkások pénzt a lapra?
— Nem.
— Akkor ön a tulajdonos is s nem csak olyan forma az egész. Volt ön büntetve?
— Nem.
— Miért van most vizsgálati fogságban?
— Én úgy hiszem, e sajtópörök miatt.
— Itt az iratokból mást látok; hát nem olvasták fel önnek letartóztatásakor a határozatot?
— De igen.
— Nos s a szerint?
— A szerint — izgatásért.
— Így van! Kérem most Schmidt Jenőt!
Dr. Schmidt: 49 éves, nős, egy gyermek atyja, író vagyok.
— Vallása?
— Én is úgy vagyok, hogy formaszerint a római katolikus egyházhoz tartozom, de a szellem vallásának vagyok híve.
— Volt büntetve?
— Nem.
— Van-e vagyona?
— Nincs.
Dr. Geguss: Hogy áll ön a vallással?
— Forma szerint, a törvény értelmében római katolikus vagyok, de a szellem vallását hirdetem s annak vagyok híve.
A harmadik vádlott ifjabb Várkonyi István, czeglédi születésű, negyvenhét éves, vagyontalan, napszámos.
— Tud-e írni?
— Nem tudok — feleli a vádlott, ki védekezése szerint a cikket, melyért pörbe fogták, diktálta másnak.
— Hát nem járt iskolába?
— Soha.
Erre megkezdtek a vádlevelek felolvasását s külön-külön mindegyikre az érdekelt vádlottak kihallgatását.
(A szerzők.)
Várkonyi István előadja az I. vádra vonatkozólag, hogy a „Nép gyilkoltatása” című cikket Boros István és Török Sándor körös-tarcsai lakosoktól kapta.
Török Sándor vallja, hogy ő a cikket nem írta. De Boros rávette, hogy majd vállalja el érte a felelősséget.
— Hát hogy volt az? kérdi az elnök az egyszerű földmivés embertől.
— Boros vett rá bennünket, hogy egy-egy forint napidijért vállaljuk el a felelősséget.
— És maga?
— Előbb belementem, de aztán a járásbírósnál, mikor kihallgattak — visszaléptem. (Derűtség.)
— Ki az a Boros a községben?
— Meg szoktuk hízni, hogy járjon értünk Várkonyinál.
Most Boros Istvánt hallgatták ki tanukép. Vallja, hogy a cikket ő írta s aztán Várkonyinak beküldte.
Elnök: Hát tud maga írni?
— Nagyon. (Derűtség.)
— Hadd lássuk csak, majd diktálók.
A tanu leül és Zsitvay elnök diktál neki ép a cikkből. Egyszerre kissé haragos hangon szól Boros uram:
— Nő, ne olyan gyorsan! (Nagy derűtség.)
— Ugy-e, nehezen ment?
— Nem a'.
— Hát ha maga írta ezt a cikket, miért írta s hol vette hozzá az adatokat?
— Csak úgy s magam fejemből.
— Adatai nem voltak?
— Hát leveleket kaptam, abból csináltam.
— De miért nincsenek meg azok a levelek?

— Nem tartottam meg, mert ugyanis én akartam a felelősséget elvállalni.

— No, aztán maga szeret ugy mindent lefordani, ami itt Magyarországon van?

— Hát bizony, kérem, nagyon kellemetlenül bánnak néha velünk...

Eötvös védő (felmutatja): Ezt a levelet, Boros, maga írta?

Elnök (közbevág): Nem engedem, előbb nekem tessék megmutatni...

— Bocsanat, én jogaimmal, melyeket nekem a törvény biztosít, élni kívánok!

— Nem engedhetek itt meglepetéseket.

Boros: Igen, azt én írtam.

Elnök: Tessék a védő urnak idemutatni azt az írást! Es mit akar vele bizonyítani?

Eötvös: Azt, hogy Boros szokott és tud is írni. Igaz, majdnem olyan rossz ortográfiával, a minővel én mindennap egy csomó minisztert látok írni. (Nagy derűtség.)

Elnök: Nos, kérem, mi az a levél?

— Bizonyítom vele, hogy Boros már a „Pesti Hírlap”-nak is akart cikket írni s a kéziratot elküldte Várkonyi Mariska kisasszonynak.

Boros: Igaz, úgy volt.

— Volt ez a kántor-jánosi dolog más lapban is megírva?

— Olvastam az „Egyetértés”-ben is.

Eötvös: Hány cikket írt maga már összesen a világ minden lapjába?

— Bizony, azt meg se mondhatnám, annyi sokat írtam a „Földmivelő”-be. Már otthon fel is hívtak érte az előjáróságához.

— De ugy-e, maga nem ír egészen olyan punktumosan, mint ahogy a könyvben van?

— Hát nem egészen épen úgy! (Derűtség.)

— Hogy írja például ezt: adja?

— Azt írom — rendesen két gy-vel. (Nagy derűtség.)

Zsitvay elnök: Várkonyi, ki szokta volt ön-nél ezeket az íráshibákat javítani?

— Eleinte egy embert tartottam rá, utóbb hol én, hol a leányom.

— A szegény leányát is herántja ebbe a dologba?

— Ha méltóságod kérdezte, nekem felelni kellett rá s csak az igazat feleltem.

Eötvös: Most kérem, méltóztassék Borost beküldeni egy külön szobába s meghagyni neki, hogy írjon egy, az ő tapasztalata körébe eső dologról ilyenfajta cikket...

Elnök: Talán megint egy — izgatott. (Derűtség.)

— Akár azt is! Mi csak azt keressük most, hogy tud-e írni.

Geguss főügyész helyettes: Ezt a kérdést hagyjuk most későbbre.

Eötvös: Az ellen nincs kifogásom.

Erre az elnök Borost egyelőre elbocsátja.

(Tanuvallomások.)

Várkonyihoz intéz most ismét az elnök kérdéseket amiatt, hogy miért volt oly nehezen található abban az időben. Együttal az elnök megkérdi a védőt, hogy mivel a cikkben köztisztviselő elleni rágalmazásról van szó, kíván-e bizonyítani.

Eötvös védő fontosnak első sorban azt tartja ugyan, hogy védené-e a szerző, de azért bizonyítani is kíván s kéri a kántor-jánosi esetre vonatkozólag hat tananak a kihallgatását. Geguss közzváltó viszont okiratokat mutat be, melyeknek a felolvasását ellenzi a védő, mert azok nem a főszolgabíró tényére vonatkoznak. A bíróság az iratok csupán egy részének a felolvasását rendelte el és s tanuk kihallgatását, amire a hat kántor-jánosi földmives bevonul.

Szücs Ferencz vallja, hogy egyszer a nekik jött szociálista lapokat a szolgabíró letiltotta a postán. Volt köze egy ajánlott levél is.

— Kitől jött az a levél?

A tanu hallgat.

— No, ne kerülgesse; nem Várkonyitól?

— Hát attól — körülbelül.

— Aztán mit csinált Ilosvay főszolgabíró?

— Dobszóval összehívott bennünket s azt mondta, ne legyünk a szociálistaság mellett, meri az rosszára van az országnak. Ha bajunk van, forduljunk hozzá.

— És hallgattak rá?

— Voltak, akik azt felelték: Mégis megpróbáljuk! Erre fellajtottak bennünket a község-házára.

— Nem mondták, hogy nem kell a főszolgabíró, majd segítük mi a magunk baján?

— Azt igen hogy már csak megmaradunk szociálistának.

— Tudja, mi az a szociálistaság?

— Bizony, azt jórészt ma se tudjuk. (Derűtség.)

Geguss dr.: Maguk egyetlet akartak alapítani; mi volt az alapzajályban?

— Azt mi nem tudjuk.

Eötvös védő: Löttek akkor a csendőrök?

— Agyon is löttek egy embert.

— Elöl találták, vagy hátul?

— Ugy — oldalt. (Derűtség.)

— Magukat aztán törvényre vitték?

— Bevittek a csendőrök Mátészalkára.

Várkonyi: Mikor önöket dobszóval a község-házára hívták, vittek botokat?

— Semmit se.

Fekete István tanu is, mint Szücs kijelenti, hogy ő is szociálista. A lapokért előbb 5 krajczárt, utóbb 2 krajczárt fizetett. Szintén megjelent akkor a község-házán.

(Harcz a törvényszéki palotában.)

A tanukihallgatás után az elnök vacsorapihenőt adott.

Tíz órára volt kintüve a felfüggesztett tárgyalás folytatása, de már kilencz óra után nagy számmal kezdtek csoportosulni a kíváncsiak az esküdtzéki terem előtt. Csakhamar ellepték a palota folyosóit és lármázva kértek bebocsátást az esküdtzéki terembe. Fél tizenegykor végighaladt az egyik vádlott, dr. Smidt Jenő, akit néhányan megéljeneztek.

Tizenegy órákor kezdtek a közönséget beereszteni a terembe. A padok csakhamar megteltek, de künn a folyosón még nagy számmal szorongott a közönség. Zsitvay Leó erre megnyitotta a tárgyalást. Szavait azonban csakhamar elnyomta a kívülről hangzó zsevaj. A folyosón rekedt kíváncsiak nem akarták elhinni, hogy a terem már megtelt és hangosan követelték, hogy őket is bocsássák be. Kasics Péter is künnrekedt volt a folyosón és ugyancsak követelődött, mikor a szolgál és a rendőrök becsukták az orra előtt az ajtót.

— Én Kasics vagyok, miniszteri tanácsos! Három óra óta lesem itt az ajtót, engem be kell ereszteni. Követelem „a törvény nevében!”

A künnrekedteknek megtetszett ez a hang és ők is követelőzni kezdtek, ugyancsak a törvény nevében. A pokoli zsevajban nem hallatszottak az elnök szavai, aki végre meguntja az ostromállapotot és felfüggesztve a meg nem kezdett tárgyalás folytatását, felszólította a közönséget, hagyja el azonnal a termet.

Szavait csak a közvetlen közelében lévők hallhatták meg. A közönség nem is távozott a teremből, sőt a folyosón levők közül is sokan betódultak.

Körülbelül egy negyed óra mulva érkezett a törvényszéki palotába Smidt rendőrfelügyelő, husz közrendőrrel. Zsitvay ekkor ismét bevonult a törvényszék éjén a pódiumra és vele a rendőrfelügyelő is. A közönség egy részét meglepte a rendőrtiszt megjelenése a törvényszék helyén. Nem is tudták sokan mire vélni a dolgot, míg az elnök meg nem szólalt:

— Felszólítottam volt a közönséget, hogy hagyja el a termet. Felhívásomnak nem tettek eleget. Ezennel felszólítom ont — fordult a rendőrtisztviselőhöz — ürittesse ki a rendelkezésére álló eszközökkel a termet. Szükség esetén használjon fegyvert.

A rendőrtisztviselő erre távozásra szállította fel a közönséget. Egyszersmind kijelentette, hogy a távozókat újból bebocsátja, de előzőleg mindenkinek be kell mondania nevét és lakását. A közönség erre kivonult a teremből és a folyosón várta az újabb intézkedéseket.

A rendőrök azonban segédcsoportokat vártak és azok megérkezéig nem bocsátották a közönséget vissza a terembe. Míg az odarendelt rendőrök megérkeztek, a már ott levők szorosan körülvették az ajtó előtt álló közönséget, melyet annyira odaszorítottak egy üvegfalhoz, hogy annak táblái csörömpölve hullottak a földre. Nem egyszer hangzott a tömeg sorából ez a kiáltás:

— Ne üssön! Czudarság ütni az embereket.

Ezek a felkiáltások nyilván a rendőröknek szólottak, akik ugyancsak nagy buzgalommal igyekeztek még nagyobb zűrzavart csinálni. Egy újabb rendőrcsoport megérkezése után kezdtek ismét visszakeresni a közönséget a terembe. Ez ugy történt,

hogy a rendőrtisztviselő minden egyes belépőnek megkérdezte a nevét és csak ha igazolni tudta magát, akkor engedte be.

Most már csak mérsékelt számmal engedték a tárgyaló-terembe a közönséget. A künnrekedteket pedig a rendőrök lassankint kiszorították az épülethől. Csak éjfél után volt a tárgyalás ismét megnyitható.

Az izgalmas estét milyen könnyen el lehetett volna kerülni. Nem nagy dolog lett volna előzetesen belépőjegyeket kiadni. Hanem ehhez persze egy kis előrelátás kellett volna.

A tárgyalás minden valószínűség szerint csak holnap délután ér véget.

SPORT.

+ Letört versenyparipa. Wie Seide-t, gróf Eszterházy Móricz háromévesét, amely Budapesten is már több versenyt nyert, súlyos baleset érte. A minap ugyanis a Freudenauban végzett reggeli munkája közben annyira megütötte magát, hogy teljesen letört. Ha kiheveri is a súlyos sérülést, ezután már csak a ménésben fogják használhatni.

+ Tod Sloan Amerikában. Az amerikai „csoda-jockey”, aki Angliába jött, látott és igen sokszor győzött, ugy látszik, nagyon szívére vette, hogy a Cambridgeshiret egy fejhozszal elvesztette. Nem akar többé Angliában lovagolni és már hazajutott Amerikába. Lord Beresford azonban oly előnyös szerződést ajánlott neki, hogy azt Sloan valószínűleg elfogja fogadni és így kiútás van rá, hogy Sloan a tavasszal újból Newmarketbe jöj.

A bécsi löversenyek.

(Távirati tudósítások.)

Ma volt a bécsi lovaregylet igazgatósága által rendezett pót meeting első napja, melyen három eladóverseny, két handicap és egy gátverseny, tehát csupa jelentéktelen futam került döntésre. Közönség csak mérsékelt számban volt, a bookmakerek pedig egyáltalában nem jelentek meg a versenyeken. Ez utóbbiakat tüntető távolmaradásukért a lovaregylet igazgatósága felelősségre is vontta, de a bookmakerek azzal mentegődték, hogy az utolsó októberi versenyeken teljesen „letörték.” A valóság pedig az, hogy erősen megszedték magukat és a már biztos nyereséget most nem akarják újból kockáztatni.

A versenyekben mindvégig nagy mezőnyök állottak a starthoz és így a sport elég érdekes volt. A bookmakereknek, ugy látszik, jó szimatjuk volt, mert majdnem csupa favorit győzött. Jelöltjeink közül Sarkantyú, Aga (Nickerl istállójárta), Káplár és Györgyike elsőnek, Morning, Driver és Albatros pedig helyre jöttek be.

A részletes eredmény a következő:

I. Gátverseny. Díj 2000 korona. Távolság 2400 méter.

1. Miklósfalvi ménes Gallitrac 66.5 kilogramm, lovagolta Geoghegan.

2. Hg. Auersperg Sylvester 66.5 kilogramm, lovagolta Hesp.

3. Okolicsányi E. Al pár 70 kilogramm, lovagolta Buckenham.

Futottak még: Mr. Goon L'Elclairer 66.5 kilogramm, lovagolta Sinn. Gr. Kinsaky Zs. Pressburg 63 kilogramm, lovagolta Saller.

Bírói ítélet: Könnyen egy és fél hosszzal első, tíz hosszzal harmadik.

Totalisateur: 5 : 20, helyre 25 : 40 és 88.

II. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távolság 1600 méter.

1. Péchy A. Sarkantyú 51 kilogramm, lovagolta Poole.

2. Mr. Five Win some money 47.5 kilogramm, lovagolta Winton.

3. Br. Königswarter Heute noch 53.5 kilogramm, lovagolta Adams.

Futottak még: Wahrmann B. Intruder 53.5 kilogramm, lovagolta Gilchrist. Gaisl G. Abazi 53.5 kilogramm, lovagolta Prudamas. Lov Lederer Arahányi 47.5 kilogramm, lovagolta Slack. Mr. Newmarket 49.5 kilogramm, lovagolta Peake. Br. Uchütz 49.5 kilogramm, lovagolta Barker.

Bírói ítélet: Könnyen két hosszzal első, három hosszzal harmadik.

Totalisateur: 5 : 8, helyre 25 : 27, 32 és 38.

III. Handicap. Díj 2000 korona. Távolság 1600 méter.

1. Br. Uchütz Zs. Aga 43 kilogramm, lovagolta Poole.

2. Mr. Janoff Driver 50 kilogramm, lovagolta Warne.
 3. Gr. Eszterházy M. Moring 55-5 kilogramm, lovagolta Cleminson.
 Futottak még: Br. Üchtritz Zs. Nickerl 59 kilogramm, lovagolta Barker. Wahrmann R. Duna 57-5 kilogramm, lovagolta Adams. Mr. Black Csintalan 53 kilogramm, lovagolta Peake. Dreher A. Bumdiöh 49 kilogramm, lovagolta Bulford S. Gr. Kinsky Zé. His 47-5 kilogramm, lovagolta Ibbet.

Bírói ítélet: Könnyen másfél hosszal első, három hosszal harmadik.
 Totalisateur: 5 : 12, helyre 25 : 66, 76 és 45.

IV. Nyeretlen kétővesek versenye. Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter.

1. Egyedi A. Káplár 56 kilogramm, lovagolta Griffiths.
 2. Herczeg Páffy M. Albatros 56 kilogramm, lovagolta Cleminson.
 3. Béro Rothschild N. Triole 54-5 kilogramm, lovagolta Warne.

Futottak még: Geist G. Remény 54-5 kilogramm, lovagolta Adams. Szászbereki ménés Tama 54-5 kilogramm, lovagolta Peake.

Bírói ítélet: Könnyen fél hosszal első, négy hosszal harmadik.
 Totalisateur: 5 : 35, helyre 25 : 66 és 36.

V. Eladó-verseny. Díj 2000 korona. Távolság 1200 méter.

1. Péchy A. Prosa 52-5 kilogramm, lovagolta Poole.
 2. Lov. Wiener Welten Leonidas 51 kilogramm, lovagolta Peake.
 3. Szászbereki ménés Ara 50 kilogramm, lovagolta Cleminson.

Futottak még: Mr. Lincoln Valaki 51-5 kilogramm, lovagolta Gilchrist. Niklósfalvi ménés Ronacher 53-5 kilogramm, lovagolta Adams. Br. Springer G. Orchef 51-5 kilogramm, lovagolta Warne.

Bírói ítélet: Küzdelem után rövid fejhosszal első, fél hosszal harmadik.
 Totalisateur: 5 : 12, helyre 25 : 42 és 111.

VI. Eladók handicapja. Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter.

1. Mr. Lincoln Györgyike 53 kilogramm, lovagolta Warne.
 2. Mr. Dorryt Plaisirchen 40 kilogramm, lovagolta Milne.
 3. Br. Üchtritz Zs. Liebig 46 kilogramm, lovagolta Barton.

Futottak még: Lov. Lederer S. Ladro 52 kilogramm, lovagolta Peake. Wahrmann R. Bac 56 kilogramm, lovagolta Adams. Silberer V. P. P. c. 54-5 kilogramm, lovagolta Cleminson. Baltazzi A. Nerissa 50 kilogramm, lovagolta Gilchrist. Mr. Five Brabantine 50 kilogramm, lovagolta Wilton. Geist G. Résztes 49 kilogramm, lovagolta Bulford S. Hg. Taxis Foszlaány 48 kilogramm, lovagolta Marsh.

Bírói ítélet: Könnyen két és fél hosszal első, másfél hosszal harmadik.
 Totalisateur: 5 : 35. Helyre: 25 : 72, 102 és 99.

A HIVATALOS LAPBÓL

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Török Lajos és Törökné Tóth Erzsébet hátrégi állami elemi iskolai tanító, illetve tanítónőt a bártfai állami elemi iskolához jelen minőségükben áthelyezte és Bálint Elza és Zuckermann Adolf okleveles tanító, illetve tanítónőt ugyanezen iskolához rendes tanítónővé, illetve tanítónővé, Mihályi Margit okleveles tanítónőt a sztrajnyáni állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Körtsek Anna okleveles kisdudorónőt a mádi állami kisdudoróvához óvónővé kinevezte.

Magyar név. Dr. Bajer Lajos magyar királyi postatakarékpénztári segédtitkár, budapesti lakos Bajorra, Mózes Ede szakuli segédjegyző Darócziára, Mráz Antónia és kiskora Mráz Mária nagyváradi illetőségű ugyanottani lakosok Vásolyra, Rozenzweig Károly magyar királyi járásbírói telekkönyvezető homonnai lakos, valamint kiskora gyermekei Vilma és Mária Rónaira, Bodenlosz (Podoloz) János felsőbányai illetőségű ó-rozsmai lakos, valamint Pál, Valér és Péter kiskora gyermekei Pálfiára, Moskovits Pál szürtei illetőségű nyiregyházi lakos Molnárra, kiskora Heimbach Frigyes, Heimbach József és Heimbach Rezső aradi illetőségű ugyanottani lakosok Hamvasra, Wisz Sámson budapesti illetőségű ugyanottani lakos Delire, Weisz Albert jász-ároksházi illetőségű lozonci lakos Vágóra, Lang Pál máv. műhelymunkás kolozsvári lakos, valamint kiskora fia János és Sándor Lányira, Herchl János máv. pályaudr felső-stuónyai lakos, valamint kiskora gyermekei Adél, Mária, Nándor, János és István Körömczire, Harta István máv. vállóór újgradiskai lakos, valamint kiskora leányai Sarolta és Margit Halászra, Zirkel Fülöp hidegkuti illetőségű máv. kocsisztító, hidegkuti lakos Körözre, Ritschel József bogojvai illetőségű máv. pályafelvigyázó hajai lakos, valamint kiskora gyermekei Gizella, József, Bertalan és Margit Révészre, Volf Károly máv. pályaudr újfehértói lakos, valamint kiskora gyermekei Miklós, Margit, Károly, János és József Farkasra, Fischer Jakab máv. hivatalnok aradi lakos Faragóra változtatott nevüket belügyminiszteri engedéllyel.

Pályázatok. (Budapesti Közlöny 253. szám.) Pénzdárnoki állásra a ezászberei királyi adóhivatalnál, társügyi szemlési állásra a zilahi pénzügyigazgató-

ságnál, adóügyi állásra a fő- és székváros területén levő egyik fograsztási adóhivatalnál, ellenőri állásra a felső-rissói királyi adóhivatalnál, irodatiszti állásra a kaposvári törvényszéknél, asszisztensi állásra a magyar királyi állami rovarfajta állomásnál Budapesten, királyi közjegyzői állásra Debreczenben, postamesteri állásra Kis-Oroszon (Torontál vármegye), Bogdándon (Szilágy vármegye), Alsó-Sztréjován (Nógrád vármegye), Czéken (Zemplén vármegye) és Konya-Réván (Krassó-Szörény vármegye), segédfelelősnévezeteli állásra.

NYILT-TÉR.

Értesítés.

Ezennel van szerezésün köztudomásra adni, hogy **EHRBAR FRIGYES** császári és királyi udvari és kamarai zongoragyárának egyedüli képviselőjét egész Magyarországra átvettém és bátorítom a nagybecsű zene-érdeklődőket a termemben felállított gyönyörű Ehrbar-zongorák megtekintésére felkérni.

HECKENAST GUSZTÁV zongora-terme.
 Budapest, most IV., Gizella-tér 2., a Váci-utca sarkán.

RÉVAI TESTVÉREK

IRODALMI INTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KÖNYVKIADÓHIVATALA

összes üzleti helyiségeit helyszűke miatt

VIII., Üllői-ut 13. szám alá

külön az intézet céljaira épült nagy könyvesháza tette át.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, november 3.

	nov. 3. cents	nov. 2. cents
Buza decemberre	74 ³ / ₈	74 ⁵ / ₈
májusra	72	72 ³ / ₈
Tengeri decemberre	38 ¹ / ₈	38 ³ / ₈

Chicago, november 3.

	nov. 3. cents	nov. 2. cents
Buza decemberre	66 ⁴ / ₈	67 ¹ / ₈
Tengeri decemberre	32 ² / ₈	32 ³ / ₈

Mezőgazdaság.

A mezőgazdasági állapot. A vetések állásáról és a mezőgazdasági állapotról október hó 30-án a földmivélségi magyar királyi miniszter, a gazdasági tudósítókól beérkezett tudósítások alapján, a következő jelentést teszi közzé:

Október hó folyamán az országban bő esőzések voltak s a több helyen nagy mértékben kiszáradt talaj kellően áztatott, úgy, hogy a szántás és vetés is nagyjából még elég jókor befejezhető volt. A porhanyóssá vált talajon különben a művelések gyorsan is haladtak s ma már az ország nagy részében a buza és rozs szépen zöldel. Általában a gabona-vetések szépek és erőteljesek. Férgek és egerek csakis a felvidéki vármegyékben okoznak kisebbmértékű károkat. A repce sok helyen foltos és gyenge; helyenkint azonban kifogástalanul áll. A répaszedés és itt-ott még a kukoriczatorás folyamatban van. A répa átlag közep és jó középértémet adott. A cukorrépa cukortartalma kevés kivétellel jó. — A kukoricza-termés hozama részben jó, részben közepes, nagyobbára azonban csak gyenge közepes volt. — A szürettel a gazdák elkészültek; az eredmény mennyiségileg ritka helyen volt kielégítő, míg minőségileg tulnyomó részben várakozáson felül sikerült a termés. A must-cukortartalma bőséges, s ennek folytán jó minőségű színborra van kilátás. A jóság a kedvező, csapadékdús és enyhe időjárás következtében a legelőkre járhat s ott még is találja takarmány szükségletét.

Ipar- és kereskedelem.

A mézárások börtértesítő szövetkezete. A kereskedelemügyi miniszter fölhitva az országos iparegyesület figyelmét a budapesti mézárások ipartestület azon határozatára, melylyel a bécsi nyersbörtértesítő egyesületbe való belépésre a maga körében szövetkezetet alakított. A miniszter egyúttal véleményes jelentést kér arról, hogy nem fogja-e ezen határozat végrehajtása börtértesítők sünket teljesen Bécsbe terelni s így a tervbe vett budapesti börtértesítők létesítését gátolni, végre milyen hatása lesz a lépésnek hazai börtértesítőkra nézve? Az iparegyesület e kérdésre nézve mindenekelőtt beszerezte a legközelebbi érdekelt körök minden rétegének szakvéleményét. Ezeket a szakvéleményeket, melyek ismerete az ügy érdemleges elbírálása előtt nem mellőzhető, a miniszternek tudomására hozta és egyúttal a maga nézetét akként fejezte ki, hogy a mézárások ipartestületében alakított egyesülés gazdaságunkra káros hatással nem lesz, jelentősége attól az erőttől fog függni, melyet a szövetkezetbe lépők egyetértése és kitartása kölcsönöz; ez a kezdeményezés, még ha nagyobb arányokat öltene is, nem fogja börtértesítőkünket Bécs felé terelni; nem fog gátolag hatni a tervezett börtértesítők létesítésére sem s végre börtértesítők termelési érdekeit sem érinti hátrányosan.

Fizetés megszüntetések. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetési megszüntetéseket jelentti: Bergel Adolf Zenta, Dávid János Budapest, Engel Mór Zenta.

Kamarai titkárok értekezlete. Dániel báró kereskedelemügyi miniszter az ipar- és kereskedelemügyi kamarák titkárainak első értekezletét november 19-ére hívta össze. A tanácskozások legfőbb tárgyát a legutóbb tartott szegedi kereskedelemügyi kongresszus határozatai fogják képezni. A miniszter szándéka ily módon a kereskedelemügyi és iparkamarák titkárait a kereskedelemügyi miniszterium illető ügyosztályaival közvetlenebb érintkezésbe hozni, hogy a kereskedelem és az ipar érdekeit, valamint a munkaviszonyokat és ipari oktatást illető új javaslatok kidolgozásánál a titkárok véleményét megismerje és értékesítse.

Budapesti konzum-sertésvásár, nov. 3. A ferencvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. nov. 2-án érkezett 483 drb. Készlet 1128 darab, összes felhajtás 1611 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 739 drb, elszállítatlan maradt 872 drb. Napi árak: 120—180 kilós 44—47-5 kr, 220—280 kilós 45—48 krajczár, 320—380 kilós 45—48 kr, öreg nehéz 45—47-5 krajczár, malacz 36—40 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Köbányai sertés piac, nov. 3. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krajczárig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 47¹/₂—48 trigr. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő súlyban) 48—49 kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban; 49—50 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli súlyban) 47-5—48 krajczárig; közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 47—47-5 krajczárig Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 46,5—47 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. nov. 1. napján volt készlet 40546 darab, nov. 2-án felhajtott 415 db, november 2-án elszállított 333 darab, november 3-ára maradt készletben 40628 darab. A hizott sertés üzlet irányzata lapya.

Budapesti szurómarhavasár, november 3. (A budapesti közbiztonsági és marhavásári igazgatóság jelentése.) Felhajtott 432 darab belföldi, 69 darab növendék élő borju, 28 darab belföldi. — A vásár hangulata élénk volt. Jégzett árak: Élő belföldi borju 34—48 forintig, kvételesen 52 frtig, növendék borju 18—22 frtig, öbit belföldi borju 55—60 forintig.

Budapesti gazdasági és nyészmarhavasár, november 3. (A budapesti közbiztonsági és marhavásári igazgatóság jelentése.) Felhajtott: 320 darab, ugymint: jármos ökor közep 90 darab, fejős tehén tarka 192 darab, bonyhádi 38 darab. Jármos ökorokre meglehetősen jó kereslet volt, fejős tehénkre kevesebb vevő volt. Középnőségű jármos ökor 355 páronként. Tarka, kever származású tehén 70—120 forintig darabonként. Bonyhádi tehén 120—170 frtig darabonként.

Budapesti vágómarhavasár, november 3. (A budapesti közbiztonsági és marhavásári igazgatóság jelentése.) Felhajtott 4575 darab nagy vágómarha, nevezetesen: 627 darab magyar és tarka ökor, 3281 darab magyar és tarka tehén, 2701 darab szerbiai ökor, 20 darab boszniai ökor, 51 darab szerbiai

tehén, 127 darab hika és 151 darab bivaly. Minőség szerint 928 darab elsőrendű hizott, 3162 darab középminőségű és 485 darab alárendelt minőségű hizott ökör. — A nagy felhajtás következtében lanyha irányzat mellett az árak 100 kilogrammonként 1—2 forinttal hanyatlottak, mégis néhány 100 darab eladatlan marad. Jó minőségű marha kevés volt felhajtva s árából aránylag keveset veszített. Valóban jó minőségű hikákra és tehenekekre voltak külföldi vevők, azoknak ára ép úgy mint a bivalyoké is változatlan maradt. Jövő vasáron — folyó hó 10-én — konzervgyártási célra kezdenek vásárolni, mely célra hetenként 500 darab lesz szükséges. — Következő árak jegyeztettek: hizott magyar és tarka ökör, jobb minőségű 28—31¹/₂ forintig, hizott magyar és tarka ökör, középminőségű 24—28 forintig, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 18—31 forintig, szerbiai ökör, jobb minőségű 22—29¹/₂ forintig, szerbiai ökör középminőségű 18—21 forintig, szerbiai bika 22—31 forintig, szerbiai bivaly 16—20 forintig. Métermázsánként élősúlyban.

Pénzügy.

Oszták-magyar bank. A bankhitelezés igénybevétele október hó utolsó hetében, amint az előre látható volt, igen tetemesen öregbedett, ugyannyira, hogy a bankjegy forgalom 741.91 millióra emelkedett. A váltószámaitól 24.30 millióval 242.48 millióra növekedett és az adóköteles bankjegyek forgalma október 31-én 40.22 millió forintot tett ki. Ilyen nagy összegben adóköteles bankjegyek még nem voltak forgalomban és ha nem volna bizonyos, hogy a legközelebbi napokban nagyobb-mérvű visszafizetések lesznek a banknál, attól is kellene tartani, hogy a bank tovább emeli a kamatlábat, jóllehet ez az intézkedés nem csökkentené a keresletet, ha ez netalán mégis előállana.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE

Budapest, november 3.

M. Á. V.

Európaszerte tudják az értelmét a három betűből álló jelzésnek és akárhová tévedjen is el a magyar királyi államvasutak egy teherkocsija, a nemzetközi közlekedési forgalom terminológiája révén rögtön ráismernek a mávbeli vagonra. Épen csak Budapesten, nevezetesen pedig a gabonakereskedők magyarázzák félre a chiffrét. A tőzsdén ugyanis következetesen úgy olvassák a determinációt, hogy

„Mizerábilis állapotú vasut”

Vicznek ugyan eléggé gyarló csinálmány e rémitő erőszakoskodással szellemeskedő értelmezés, de az már úgy van, hogy elkecsereedett embernek inkább a káromkodásra, mint a — sziporkázásra hajlik a kedve. Már pedig a gabonacsarnokban mostanában tetőpontra hágott az elégedetlenség, amelynek éle egyenesen az államvasutak igazgatósága ellen irányul. És bizony nem minden ok nélkül!

Élénken emlékezhetünk még azokra a nagyobb genreben történt előkészületekre, amelyeket az államvasutak az ideai nyárelőn a várható jelentékeny gabonaexport rendes lebonyolítása érdekében megtettek.

Hisz eleget olvastunk róluk. Majd felszólították a gazdákat és a gyárat, hogy fedezzék ideje korán az éle szükségletüket, nehogy a gabonakivitel periódusában tulságosan igénybe vegyék a járműveket, majd meg azt hallottuk, hogy a vasut kocsigyáraiban éjjel-nappal lázasan foly a munka, hogy a megrendelt új kocsik, valamint az átalakított és javításban volt vagonok mihamarabb elkészüljenek, majd pedig arról értesültünk, hogy a vasut a különféle magyarországi és nemzetközi vagonkölcsonközvetéssel szerződésre lépett, amelyek alapján szükség esetén, nem tudjuk hamarjában hány ezer idegen vagon áll a vasut rendelkezésére. Végül aztán mindennek hegyibe megtartották a nagy gabonakiviteli enquetet, amelyen résztvettek az összes érdeklők és amelyen informáltatta magát a vasutigazgatóság a remélhető export árereiről. Legalább is három millió métermázsát

fognak exportálni — mondták apodikicze a szakértők. „Sebaj, — válaszolta az előlülő méltóságos ur; — lesz kocsi akár öt millió métermázsá gagonára, mert hát a vasut át van hatva attól a tudattól, hogy eminens közgazdasági érdek fűződik ahhoz, mikép a kiviteli tevékenység előmozdítás- sák.” A jelenlevők erre, emelkedett hangon áradozó köszönő dikiéziókat tartottak az előrelátó, a hazafias vasutigazgatóságnak stb. stb. Hisz ismerik ezeknek a tanácskozásoknak sablon- szerű lefolyását. Ezzel hazamentek az enque- tező urak és lesték a kivitel, amely csak- nem akart fellendülni, de még csak megindulni sem, sem augusztusban, sem szeptemberben, sem később. Nem volt export, de még belforgalom sem fejlődött, a pályaudvarok üresek maradtak. A vas- utnál pedig ment minden, mint a karikacsapás!

Megjött aztán október közepe. Kűszöbön volt az adófertály, itt volt az ideje, amikor mindenfél- let, amire szüksége van a gazdaság, a ház körül- be kell szerezni télire. Szóval, pénzre kellett szert tenni a gazdáknak. Szemes terményét, a világért sem adná el mostanában a termelő, mert arra még „jó idők járnak” majd — erősen biznak benne a vidéken — hát kezdtek morzsolgatni a csöves kukoriczát a déli megyékben is, a Tiszavidéken is. El is adogatták valahogyan, amire pedig kiszállit- tották a „vonathoz”, azt a megdöbentő választ kap- ták az állomásfőnökségtől, hogy n i n e s v a g g o n, de talán lesz holnap. Másnap, harmadnap se volt, az időközben felszállított tengerit pedig már el- se fogadták a vasutnál, mert a pályaudvar már megtelt. Vaggon meg nem akadt még mutatónak sem. Egyszóval a vasuti apparátus kitűnően funk- czionált addig, amíg nem volt forgalom.

A kereskedelmi miniszter megtette a magáét és intézkedett, hogy a morzsolgt tengerit első sor- ban rakják be. Hiven he is tartják e rendeletet, csakhogy, amíg eljön az ideje ez első sorban való elkűdésnek, addig már átmelegedett, el is romlott a szabad ég alatt tároló tengeri. Ily körülmények között csakugyan hálát kell adnunk a gondviselés- nek, hogy nem volt kivitelünk, mert megkiméltet- tünk egy óriási blamagetől. Bizony ezek szomorú állapotok. Kutatják kereskedői körökben, hogy mivé lett a sok előkészület, hova lett a megrendelt köl- csonvagon, amikor még a rendes, minden saisonban visszatérő belföldi kukoricza-forgalom is kátyuba re- ked. A termelő, a kereskedő tehetetlenül áll a gazdál- kodással szemben, mert hiszen a vasut ráíratta a feladóval, hogy „beleegyeznek” abba, mikép a szál- litási határidőt a tényleges berakás napjától szá- mításák. Persze, hogy beleegyeznek, mert máskülön- ben le sem rakhatja áruját a pályaudvaron.

A tőzsdén e vizsás állapot ma élénk megbe- szélés tárgyát képezte és az általános felháboro- dást tetőzte még amaz, az esti órákban elterjedt hiobhir, hogy a budapesti közrak- tári vállalat az államvasutak in- tézkedése folytán ma egyáltalá- ban beszüntette az Ausztriába intézett gabonakűdemények fel- vételét és feleinek erre vonat- kozó dispozicióit kerekén visz- szautasította. E hihetetlennek tűnő híresztelés- sel szemben a közraktárak intézősége is megerősítette, hogy igenis Ausztriába irányított gabonakűdeményeket egyelőre fel nem vehetnek. Ehhez aztán csakugyan nem kell kommentár. Megéljük még, hogy mint a régi jó időkben parasztszekéren fuvaroztatjuk ki az országhól gabonánkat, sőt talán-talán a kedélyes postaköcsi napja is felvirrad még.

Mert így akarja azt az M. Á. V., amelyre mi megszámlálhatatlan milliókat költöttünk, amely a mi nemzetgazdaságunk horderejét képezi!

A mai üzleti napról rövidesen beszámolhat- tunk. Ugy a készáru, mint a határidő üzletben kevés forgalom volt. Árváltozás nem történt. Buzá- ból elkelt 20,000 métermázsá, a többi ezikkből mindössze néhány kocsirakomány. A határidők kurzusai szűk keretben mozogtak. A külföldi pia- cokról közül Amerikában fél centtel emelkedtek az árak. Berlin, London, Páris szilárd irányt jelez, Liverpoolban 1/2 pannyval olcsóbbodott a redwinter

ára. Thomann az Unió tengeri termését 1-800 mil- lió bushelre becslé.

Lapunk más helyen közöljük a földmivelés- ügyi minisztérium jelentését, mely azonban az ideai természettel nem foglalkozik többé.

Előfordult készáru-eladások.

Buza, Tiszavidéki: 200 mm. 79 k. 10.60 frton, 100 mm. 79 k. 10.60 frton, 100 mm. 79 k. 10.60 frton, 300 mm. 79 k. 10.57 frton, 500 mm. 78 k. 10.60 frton, 100 mm. 78 k. 10.45 frton, 100 mm. 78 k. 10.50 frton, 400 mm. 77 k. 10.42 frton, 100 mm. 77 k. 10.40 frton.

Pestvidéki: 100 mm. sárga 79 k. 10.55 frton, 100 mm. 78 k. sárga 10.85 frton, 100 mm. 78 k. 10.35 frton, 200 mm. 78 k. 10.47-5 frton, 100 mm. 78 k. 10.50 frton, 200 mm. 77 k. 10.40 frton, 100 mm. 77 k. 10.35 frton.

Bácskai: 2200 mm. 78 k. 10.10 forinton, 1200 mm. 73 k. 10.65 frton.

Fehérmegyei: 300 mm. 78 k. 10.37-5 frton, 300 mm. 77-5 k. 10.45 frton, 1100 mm. 77 k. 10.45 frton, 200 mm. 76-0 k. 10.40 frton.

Dunai: 3800 mm. 76 k. 10.10 frton. **Raktár:** 2000 mm. 76 k. 10.10 frton. Miná három hónapra.

Rozs. (új) 200 mm. 8.17 frton, 200 mm. 8.15 frton, 100 mm. 8.05 frton. **Budapesten készpénzben.** **Zab. (új)** 200 mm. 6.— frton, 150 mm. 5.95 frton, 100 mm. 5.87-5 frton, 150 mm. 5.80 frton, 100 mm. 5.75 frton. **Budapest készpénzben.**

Tengeri. (ó) 300 mm. oláh Budapest 5.55 frton készpénzben.

Árpa. (új) 100 mm. takarmány Budapest 6.50 frton készpénzben.

Hivatalos készárujegyzések.

Áru	faj	100 kgr. készpénz-ára		100 kgr. készpénz-ára	
		frtól	frtlig	frtól	frtlig
Buza	új tiszavid.	74	—	75	9.85 10.—
		76	10.05 10.15	77	10.20 10.25
		78	10.30 10.40	79	10.45 10.50
		80	10.55 10.60	81	—
" pestvidéki	" "	74	—	75	9.80 9.95
		76	10.— 10.10	77	10.15 10.20
		78	10.25 10.35	79	10.40 10.45
		80	10.50 10.55	81	—
" fehérm.	" "	74	—	75	9.85 10.—
		76	10.05 10.15	77	10.20 10.25
		78	10.30 10.40	79	10.45 10.50
		80	10.55 10.60	81	—
" román	" "	77	8.25 8.30	—	—
		—	—	—	—
rozs	" elsőrendű	70—72	8.10 8.15	—	—
		—	8.05 8.10	—	—
árpa	" takarm.	60—62	6.20 6.50	—	—
		62—64	6.80 7.60	—	—
		64—66	7.80 8.70	—	—
zab	új	39—41	5.75 6.10	—	—
		—	—	—	—
tengeri ó	" bányási	—	5.55 5.65	—	—
		—	5.50 5.55	—	—
" ó	" másnemű	—	—	—	—
		—	—	—	—
repce	" káposzta	—	12.25 12.75	—	—
		—	—	—	—

Hivatalos határidőjegyzések.

Áru	Határidő	Déli tőzsde zárlata		Lemároló árfolyamok
		november 8-án péns	november 2-án péns	
buza	október	—	—	—
	november	—	—	—
" "	márczius	9.63	9.65	9.60 9.62
	október	—	—	—
" "	november	—	—	—
	márczius	8.21	8.23	8.17 8.20
tengeri	október	—	—	—
	november	—	—	—
" "	május	4.64	4.65	4.65 4.67
	október	—	—	—
zab	november	—	—	—
	márczius	5.94	5.96	5.92 5.94
repce	augusztus	12.60	12.70	12.60 12.70

Előfordult határidőkötések.

Délelőtt. Buza márczius 9.65—67—59—9.64 frton. Rozs márczius 8.17—8.23 frton. Tengeri május 4.65—66—4.64 frton. Zab márczius 5.93—5.95 frton. Repce augusztus —.— frton.

Délután. Buza márczius 9.62—85—9.63 frton. Rozs márczius 8.18—8.20 frton. Tengeri május 4.65—4.64 frton. Zab márczius 5.94—5.96 frton. Repce augusztus 12.70—12.75 frton.

Raktárállomány:

Közraktár: Buza 81600 mm. Rozs 5200 mm. Árpa 3890 mm, Zab 27700 mm. Tengeri 9500 mm. Liszt 9700 mm.

Raktárház: Buza 20662 mm, Rozs 1928 mm. Árpa 94 mm. Zab 1264 mm. Tengeri — mm. Liszt — mm.

Silos: Buza 12000. Tengeri 500.

CSALÁDI KRÓNIKA.

Orosz regény. (23)

Irla: DANILEVSZKI GERGELY.

Agrafena ettől az időtől fogva nem tudta elfelejteni a csikóslegényt. Elbujt előle, kikerült, de önkéntelenül is figyelemmel kísérte és csupa fül volt, amikor róla beszéltek.

Május közepén egy napon, egy egész kocsikaraván jött Bogatába, hogy a kereskedők által megvásárolt búzát és lenmagot elszállítsa. Mivel Flugné éppen beteg volt, Rodivón mérette le a gabonát s mint irástudó ember, az eladáshoz szükséges jegyzékeket meg egybekötve is ő készítette el és adta át Agrafenának.

Az első kocsik meg voltak már rakva és kidübörögtek az udvarról. Hozzáfogtak a többiek megrakásához, a munkások azonban csakhamar abbahagyták a munkát és ebédelni mentek. A hűvös, lisztzagu raktárban ketten maradtak csak: Agrafena és Rodivón. A csikós szórakozottan jegyzetgetett plajbászával; közben folyton a leányt nézegette. A kis leány ásitott.

— Micsoda kö van a gyűrűjében, kisasszony? kérdezte a legény.

— Karneol, a keresztanyám ajándéka! felelt a leány és közelebb nyújtotta kezét Rodivónhoz.

A legény megfogta a kezét és magához vonta a leányt.

— Mit akarsz, te örült? Hagyj békében! Egészen belisztezel! kiáltotta a leány és nevetve taszította vissza a legényt. Ne szoríts úgy, fáj, eressz el, különben idehivom Minna Karlovnát.

Rodivón azonban nem eresztette el, sőt egyre erősebben szorította magához. Majd fölemelte és magd mellé ültette egy zsákra.

— Nos hát, kiabáljon kisasszony, nekem mindegy. Ennek véget kell vetni.

— Megbolondultál? Mit akarsz? Térj magadhoz!

— Én eszemen vagyok, kisasszony, de a szívem, az vérzik. Nincs más menekülés a számomra, mint egy kötél vagy a vízbeugrás. Nappal úgy kóborgok, mint egy bolond, éjjel meg nem tudok aludni... miattad, miattad, Körtike kisasszony.

Agrafena reszketni kezdett. Fölugrott és lopva egy pillantást vetett Rodivónra.

— Miért nem vagyok gazdag, miért nem vagyok előkelő, folytatta a legény... a gazdag kisasszony kezét nem adják szegény parasztnak.

— A szegények nagyon sokat akarnak, felelt Agrafena és olyan erővel taszította vissza a legényt, hogy az nekiesett a zsákoknak. Hiteure mondom, mindent el fogok beszélni Minna Karlornának, szölt aztán és anélkül, hogy egy pillantást is vetne a legényre, kiment a raktárból.

Este, mikor már az utolsó kocsi is elment, Körtike kiment a tornácra és odahívatta Rodivónt, hogy a zsákok jegyzékét elkérje tőle. Mikor a legény előjött, Agrafena megkérdezte tőle:

— Hol születél és hogyan kerültél ide?

— Egy herceg jobbágya vagyok, felelt halkán, némi habozással Rodivón. Enekes voltam, de ott nem tartottam ki, aztán vadász lettem, de az sem tetszett, mindig lovakkal bántam, nem tudom őket elhagyni.

— És ebbe a gazdaságba, hogy jutottál?

— Doktor Szlezjevskynél kocsiskodtam, ő ajánlott ide.

— Vannak irásaid?

— Mi bérfizetők vagyunk, felelt Rodka még halkabban mint az imént.

— Apád, anyád él még? kérdezte Körtike a födeitlen fővel előtte legényt szemlélve.

— Egészen árva vagyok, kisasszony...

— Most mehatsz Rodivón, de máskor ne légy olyan vakmerő, különben nem lesziink barátok.

— Valami olvasni való könyvet nem adna kisasszony? kérdezte Rodivón hamisan pislogatva.

— Jöjj később, majd kikeresek valamit aztán idehivlak. De egyedül be ne merj jönni tette hozzá fülig elpirulva. Azzal sarkon fordult és bement a szobába.

Május vége volt. A rétek le voltak már kaszálva, s a munkások tarka csoportokban sürgölődtek a letarolt mezőn. Körtike szemel egyre a hegy lábánál jártak, ahol Rodivón a lovait legeltette. A legény meg, amikor csak lehetett, mindig a nyomában járt. Félénken, szemérmesen viselkedett a leánnyal szemben

nem úgy mint ezelőtt. A többiekkel sokkal bizalmasabb volt, velük táncolt és énekelt is.

— Szeret, azért olyan félénk, gondolta egy estén Körtike. S ha ő nem vesz el? Akkor hozzáadnak egy hivatalnokhoz vagy egy tiszthez. De fognak-e ezek úgy szeretni? ... Igaz, Rodivón közönséges ember, jobbágy... De ha a keresztanyám akarja, megválthatja a hercegtől. Igen ügyes, értelmes és szorgalmas ember, mindenhez ért. Tud olvasni és írni is.

Éjjeli toilletet öltött és kibontotta haját, aztán odaült az ablakhoz. Az égen a tiszta, teli hold ragyogott. Mindenféle mély esőndesség borult a földre: Csak a mezei tücskök ciripeltek s egy-egy kakas kukorékolta néha.

Az ablakon valami nesz hallatszik. Egy kéz megfogja az ablakot és kinyitja.

— Oh Istenem! kiáltott rémülten Körtike. — Tolvajok! Uram, ments meg a gonosztól!

— És elbujt a függöny mögé.

— Kisasszony, nem alszik? Én vagyok! sutlogott valaki.

— Ki vagy? — Szólj, különben segítségért kiáltok!

— Ne kiabáljon kisasszony! Én vagyok, Rodivón.

— Mit akarsz?

— Kérnék... egy könyvet... Halálra unom magamat...

— Bolond! Ilyenkor kell könyvet kérni? Takarodjál el innen, hogy egy hangodat se hallják! Micsoda dolog ez? Ilyen későn...

— Ne féljen kisasszony... Jöjjön közelebb az ablakhoz... Csak egy szóra...

— Fölkeljek? Odamenjek a szemtelenhez? Töprengött Körtike.

... Az éjszaka csudaszép volt, a hold teljes fényével ragyogott le s az ablakon mézszag és hársfa-illat tolt be...

Junius elején levelet kapott Anna Vaszi levna Körtikétől, amelyben a kis leány beleegyezését kéri, hogy Rodivón felesége lehessen. Ez a levél nagy mértékben meglepte és elszomorította nagyanyát. Egy szót sem szölt nagyapának, hanem befogatott a földött bricskába és kihajtatott Bogatára.

(Folytatása következik.)

Felolvasó: Kálnoki Izidor.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. október 3-án.

Table with multiple columns listing various financial instruments like Állampapírok, Záloglevelek, Részvények, and Bankok with their respective prices and exchange rates.

SZINHÁZAK.

Budapest, péntek, 1898. november 4-én.

NEMZETI SZINHÁZ

Évi bérlet 1-3. Havi bérlet 3.

Többet észszel... és erővel.

Közvetítés két részben. Irta: Paul de Corcain. Fordította: Váradi A. Cséle.

Többet észszel...

Személyek:

Maxime Blum, Robert de Buzenar, Cécile, Ez kövöl.

II.

...és erővel.

Személyek:

Paul de Corcain, Pauline, Henriette, Orros, Császár, Alsógi, Nagy I., Abonyi

A bagdadi hercegnő.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Dumas. Szereplők: Pauline, Henriette, Orros.

Személyek:

Jean de Hau gróf, Léonette, Raoul, Godler, Trevel, Nourvady, Richard, közjegyző Egressy, Mihályfi, Hozsanyi M., Hódosi T., Vizvári, Horváth, Gyenes

Kezdeté 7 órákor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bérlet 117. Havi bérlet 3.

She.

Fantasztikus ballet két részben 11 képben. Kéremény Józsefi és Beer Józsefi. Zenejét Mader Raoul szervelte.

Személyek:

Kalykrates, Amenartas, Isis, istennő, Carboné, Zsuzsánits, Németh, Kalykrates, Amenartas, Isis, istennő, Főpap, Men-Kau-Ra, Ayesha, Libella, Carboné, Zsuzsánits, Németh, Fekete, Gáborhelyi, Gáspár, Barbieri

Kezdeté 7 és fél órákor.

VÁRSZINHÁZ.

Zárva.

KISFALUDY SZINHÁZ.

Osztokodás.

(Le Partage.) Színmű 3 felvonásban. Irta: Quignon Albert. Fordította: Kövessy Albert.

Kezdeté 7 órákor.

NÉPSZINHÁZ.

Előszár:

Bibliás asszony.

Operett 3 felvonásban. Irta: Lép. S. Souveret. Irta: Antony Mers és Maurice Hennequin. Fordította: Helldorfer Jeno. Zenejét szervelte Victor Roger.

Személyek:

III. Ernő, Chateaufort, Bonaparte herceg, Pontichet, Tenitz gróf, Galsim, karmester, Greg berli, Julvet, Pontigibaud, A polgármester, Chateaufort Edith, Tama, tanárnő, Manuchaine, Saadett Poulson, Paméla, Garmen, Teréz, Németh, Szirmai, Solymosi, Lubinszky, Kovács, Tollari, Ujvári, Várnai, Horváth M., Horváth V., Kury, Klára, Z. Bóru, M. Csatai, Gázi M., Haragyi L., Maklós E., Válasz

Kezdeté 7 órákor.

VIGSZINHÁZ

592. szám Sz. szám.

Aeneas papa.

Felolvas 3 felv. 4 képben. Irta: Arthur W. Tonnar. Angolul fordította M. Á. József.

Személyek:

Aeneas Posket, Agatha, felesége, Gis Farrington, Charlotte Verinder, Lukyn, ezredes, Horace, kapitány, Beatie Tomlinson, Bullamy, Achille Blord, Lidor, pincér, Wormington, Mossiter, Hügy, rendőrbiztos, Laris, közszerető, Wyke, inas, Popham, Hegedüs, Lányz L, Górh, Deh E., Gál, Tapolcsai, Varsányi L, Györgyi, Grázy, Bárány, Ra z sa, Szecseny, Keszler, Magyar, Róna izki, Boross F.

Kezdeté 7 és fél órákor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Tíz év.

Dramolett 1 felvonásban. Irta: Lutzko Andor. Rendező: Beothy László.

Személyek:

Ernő, gróf, Marguerite, Ferencz, pincér, Szilágyi V., Vlád G., Miklóssy

A báránykák.

Operette 2 felvonásban. Irta: Liorat. Fordította: Makai Emil. Zenejét szerlette: Vamey.

Személyek:

Badurel, Christian, Fitolin, Joseph, Emeralcine, Alice, Grobitchon, Germaine, Sziklay K., Kalmár, Rózsabegyi, Miklóssy, Láng Riel, Haller, BÉKEI, Róza L.

Kezdeté 7 órákor.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vigszínház	Népszínház	Magyar Színház	Vár Színház
Szombat	Pietro Caruso Bűnhődés	A walkür	A hálókocsik ellenőre	Bibliás asszony	A kikapós patikárius	A mama
Vasárnap d. u.	Faust	—	Szőke Katalin	Nagyapó	Az áruló	—
Este	Himfy dalai	A bűvös vadász	Aeneas papa	Bibliás asszony	A gésák	—

Ékszeresek,
zseb- és ingaórák 3 évi jótállással készpénzért, valamint előnyös
RÉSZLETFIZETÉSRE
legjuttányosabban vásárolhatók
BLATT HENRIK
óra és ékszer gyári-raktárában.
Javítások lelkiismeretesen, gyorsan és olcsón készíttetnek el.
Budapest, VIII., József-körút 59. sz.
a „műóráshoz.“

A Kőbányai Király-Sörfőző
dr. Korányi és dr. Kéty egyetemi tanár urak által
gyógycélokra ajánlott
„Góliát-Malátasöre
idegbajokban, vérszegénységben, emésztési zavaroknál,
gyengeségben stb. kiváló sikerrel használtatik.
Legkellemesebb üdítő-ital.
Megrendelhető a gyári irodában Kőbányán, vagy a városi irodánkban VII., Kertész-utca 40.

BUTOROK
részletfizetésre
legjuttányosabb áron
Ehrentreu és Fuchs
testvéreknél
Budapest, Teréz-körút 8.

A nagy krach!
New-York és London az európai szárazföldet sem hagyták kíméletlenül és így egy nagy özönárvány kényszerítve lén egész kőszület a manipulációk nagyon csekély megtérítése ellenében eladni. En vannak felhatalmazva ezen megbízás keresztülvételére. Ennek főgága mindenkinek megküldöm a következő tárgyatul csupán
ft 6.60 megtérítése ellenében, és pedig:
6 drb legfinomabb asztali kés, valódi angol pengével,
8 drb amerikai szaband. ezüst villát egy darabban,
8 drb amerikai szabandalmazott ezüst-évőkanalet,
12 drb amerikai szabandalmazott ezüst-kávéskanalát,
1 drb amerikai szabandalmazott ezüst-levelemérőt,
1 drb amerikai szabandalmazott ezüst tápmérőt,
2 drb amerikai szabandalmazott ezüst-tejás-kohelyt,
6 drb angol Victor a-alsótálcát,
2 drb főlthést keltő asztali gyertyatartót,
1 téusztrót,
1 drb legfinomabb ezüskorhintőt.
44 drb összesen csak ft 6.60.
A fenti összes 44 tárgy ezülett 40 forintba került és most ezek ft 6.60 minimális áron kaphatók; — Az amerikai szabandalmazott ezüst teljesen felhővöz, mely az ezüst-szint 25 évig megtartja, amiért jótállag vállalatik. A legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés nem szedelgésen alapul, mely szerint ezennel nyilvánosan kötelezem magamat mindenkinek, ahinek az áru meg nem felel, az összeget minden akadály nélkül visszatéríteni: és senki so mutassza el ezen kedvező alkalmat, hogy ezen **diszgaranturát** megnezzze, mely
menyegző és alkalmi
ajándékal minden jobb háztartás részére kiválóan alkalmas. Kapható csupán:
A. HIRSCHBERG'S
Kauptagentur d. vereinigten amer. Patent-Silberwaarenfabriken.
Wien, II., Rembrandtstrasse 19/0 Telephone Nr. 7114.
Szétküldés a vidékre utánvétel vagy az összeg előtérbe küldésével. Tisztító por hozzá 10 krajczár.
Csak a mellékelt váglyegységet valódi (egészégeti érem).
Kivonat az előismerő iratokból:
Küldeményt megkaptam s meg vagyok elégedve; kérek még egy küldeményt ft 60 köről.
Köszönettel.
Baró Bánffy.
A küldeményt megkaptam s azzal megvagyok elégedve
Laid, 1898. szept. 1. C. Chotek-Gudenus gróf.
A készlet legjogabb megelőgődel kaptam; kérek még egy nagyobb küldeményt. Budapest, II., Fő-utca 7.
Dr. Paikeri Alajos, cs. és kir. katonarvos.

Belégzési kurák
orr-, gége-, torok- és mellbetegeknek, gleichenbergi minia szerint berendezett
belégzési intézet József-körút 10.
Dr. Ziffer gleichenbergi fürdőorvos szakértel vezetése mellett Félvétel 10-12 és 3-4-ig. A felvett betegek a kurát a nap bármely szakában használhatják. 1402

Legújabb és legnagyobb látványosság Budapestben.
Grand Café **Hanusz Béla** nagy kávéháza
Budapest, VII., Erzsébet-körút 53. (fürdő-palotában.)
Szombaton, november 5-én,
deit 1 órákor nyílik meg.
Legfényesebb és legpazarabb berendezés. 18 amerikai billárdasztal egy teremben. Lefkovits-Testvérek cég hazai, kizárólag szabadalmazott gyártmánya. **A világ összes lapjai. Játéktermek. Különszobák. Erkélypályok. Pálmakert. Mintaszerű kiszolgálás.**
Számos látogatást kér
Hanusz Béla
kávéház-tulajdonos.

Angol és francia
toilettek
és kalapok
a legújabb modellek után a legegységesebb kivitelben, mérsékelt áron.
A. LEGRAND
Budapest, IV., Váci-utca 25. szám, I. em.

Első oszt. huzása
1898.
november
17.—18.

LUKÁCS VILMOS

Budapest, Sas-utca 1. sz.

Árak:
Egész . . . 6.—
Fél . . . 3.—
Negyed . 1.50
Nyolczad .0.75

Magy. kir. szab.
osztálysorsjáték főelárusítója.

50.000
pénznyeremény
13.160.000
korona
összértékben.

Postai szétküldés a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett

Kávé-magazin Budapest.

KÁVÉ ÉS TEA

Előre megrendelve és bérmentve teljesen költségmentesen házhoz szállítva, Budapestről vagy Fiuméből.

- 1/2 kilo Kuba kávé . . . 6 frt. 50 kr.
1/2 kilo Mosca kávé . . . 6 frt. 50 kr.
1/2 kilo Java kávé . . . 6 frt. 50 kr.
1/2 kilo Gyöngy kávé . . . 6 frt. 80 kr.
1/2 kilo Portorico kávé . . . 5 frt. 80 kr.
1/2 kilo Tiszaszár kev. tea 1 frt. 55 kr.
1/2 kilo Terméletea . . . frt. 95 kr.

egy-egy fajokat külön vagy vegyesen is küld

Belák István

Budapest, VII., Rottenbiller-u 4.
Telefon 61-75.
Ítmeneti-raktár FIUME.

„Ideg- és nemibetegségek”

elnevezése alatt rejlő különféle legellanyagoltabb bántalmak a ver infektionalis betegségeit, valamint bármily nagyfokú gyengeségi állapotok (impotenzia) ellen páratlan sikert gyógyhatásai folytán legmelegebben ajánljuk

Dr. Mitzger Tivadar

Hírneves hydro-elektrotherapiai rendelő-intézetét
Budapest, Teréz-körút 44. sz. I. em.

Az intézet, mely a maga nemében páratlanul áll, a modern higiénia s orvosi technika elsőrendű vívmányai szerint a korszerűségi „Kataphoresis” gyógy mód alapján nagyszabású gyógyteremmel van berendezve és a legrovidebb idő alatt gyerekes, állandó és teljes gyógyulást biztosít.

Tapasztalt, gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.
Az intézetet nyitva d. e. 8-1-ig d. n. 2-9-ig.
Levelekre díjmentesen válaszoltatik.
Külön varó- és gyógytermek, külön be- és kimenet.

Gyógyszertáram készítményei a párisi, bordeauxi és brüsseli kiállításokon nagy arany érmekkel és díszoklevéllel lettek kitüntetve.

Fontos tüdőbetegeknek.

Az egyedüli bevált szer a tüdő és légzési-szerveket megbetegedése ellen a Kauton Páfer fehérgőz-kivonata. Biztos siker. Számos elismerő levél elsőrangú orvosoktól és előkelő egyénektől. Ára 1 liter 25 frt, 1/2 liter 12 frt 50 kr, 1/4 liter 6 frt 25 kr.
Aszpol folttisztító szappan eltávolít minden foltot (zsír, szurok, kocsikenőcs, ténia) bármely ruhából. Ára dbonkint világos ruha részére 5 korona, sötét ruha részére 2 korona.
Storia rozsdá foltviz, eltávolít minden rozsdá foltot a fehérneműből a szövet rongálása nélkül. 1 liter 2 korona. Tisztító szereim ártalmatlanságáért és hatásáért jótállok. Utasítás ingyen. Vajódi egyedüli készítője!

BECKER JÁNOS gyógyszerész
Billeá, (Torontálmege.) Posta-, vasut- és távirat-állomás.

Bevezetésünk bemutatott színtelen megbízható híreles köszönetsért folytán ezen negyedszázad óta fennálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánható.

TITKOS BETEGSÉGEKET,

hugycsőfolyásokat és sebeket, az énfertőzések utóhatásait, az elgyengült férfúró, magomlések, a bujakór utókövetkezményeit, néknél fehérfolyást, bármennyire idülték is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és bűrbetegségeket gyógyít új gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan.

Dr. GARAI ANTAL

orvos-, sebész-, szemész- és szülész-tudor v. cs. kir. oszt.-főorvos
Budapest, Belváros, IV. ker., Kily-utca 1. szám.
II. emelet. Bajrát a lépcsőnél.

Rendel naponta délelőtt 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 óráig 9 óráig.
Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerkezelésről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.
Utasított megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető:

NÉPSZERŰ UTNATÓ.

Már a 12-13 kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek észszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt kiküldése mellett bérmentve, vagy 90 kr utánvet mellett.
A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A nemi élet ébredése. III. Az énfertőzések s az éjjeli magomlések. IV. Hugycsőakar(tripper) és hugycsőszűkület. V. A bujakór (miphitis). VI. A fehérfolyás. VII. Elgyengült férfúró. VIII. Női magtalanság. IX. Az ivarszervek megbetegedéseinek főtünyezője a prostitúció.

A Magyar Aszfalt-érvényteljesítési Társaság
Budapest, Andrássy-ut 30. sz.
elvállítja jótállás mellett, leg-940 óráig

Aszfalt-burkolatok

fektetését és nedves lakások, pinczék stb. gy-keres szárazzá tételét.

TELEFON.

Makulatura

papír
olcsón kapható.
Czím a kiadóhivatalban.

Földbirtokosok figyelmébe.

Az Országos Jelzálog Biztosítási Iroda
Budapest, VII., Erzsébet-körút 15.

állal olcsó jelzáloghitel nyerhető, esetleg életbiztosítással kapcsolatosan is, úgy, hogy a kölcsön csak addig kepez tartozást, míg a kölcsön-örvő el vagyis a birtok telermontesen száll át az örökösökre. Bővebb felvilágosítás és prospektus ingyen.

KOLOZSVÁRI SZERETETHÁZ SORSJEGY

ára 50 kr.

6 sorsjegy ára . . . 2 frt 50 kr.
12 sorsjegy ára . . . 5 frt — kr.

2000 nyeremény

82.500

kor. értékben.

Huzás visszavonhatatlanul

1898. évi november hó 15-én.

Sorsjegyek, míg a készlet tart kaphatók: a sorsjáték rendező-bizottságánál Kolozsvártt, továbbá Kormos Gyula és társa bankházánál, Budapest, Dorottya-utca 5. sz. és minden sorsjegyetárusítónál helyben és vidéken.

Megrendelhető:

- 1. Utánvétellel bérmentve.
2. Két forintot havi részletre a megjelölt 12 kötet egyszerre szállítva.
3. Egy forintot havi részletre egyelőre 6 kötet szállítva, 10 részlet befizetése után további 6 kötet.

Mikszáth Kálmán

művei:

- I. A tekintetes vármegye.
II. Az apró genyri és a nép.
III. Nevezetes uraimék.
IV. Pipacsok a buzában.
V. Tavaszri rügyek.
VI. Urak és parasztok.
VII. A két koldusdák.
VIII. Club és folyosó.
IX. A bosszúló kőműs.
X. Panya.
XI. Lovagvárak, kis príma.
XII. Katághy Mogyhért levelei

Mikszáth Kálmán
összegyűjtött munkái.

Olcsó egyöntetű diszkiadás
12 kötetben

A gyűjtemény ára
diszkiadásban 36 frt

A kötetek fényesen vannak kiállítva, piros vagy barna kötésben.

Méltóztatassék az alábbi rendelőlapot levágni és aláírva lapunk kiadóhivatalához beküldeni.

A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvény-társaságnak Budapest. Megrendelem a t. Társaságtól az „Országos Hirlap” kiadóhivatala útján.

MIKSZÁTH KÁLMÁN összegyűjtött munkáit
12 diszkiadású kötetben 36 forintért.

- a) Utánvétellel bérmentve.
b) 2 frtos havi részletfizetés mellett, a 12 kötet egyszerre való szállítást kívánva.
c) 1 frtos havi részletfizetés mellett, olyképen, hogy 6 kötet azonnal szállítottassék, a további 6 kötet pedig 10 részlet kifizetése után.

Az első részlet utánvétellel szedendő be, a továbbiak 189 hólól mindaddig fizetendőek a Társaság pénztáránál Budapest. meg a mű vételára (előre) nincs. A részletfizetések be nem tartása esetén sziveskedjek a Társaság az esedékes összeg postai megbízás útján, a postaköltség hozzászámítása mellett beszedni. A részletek elmulasztása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a gyűjteménynek teljes vételára esedékessé válik. A gyűjteménynek a bevezetett részletek által még nem fedezett része a részvénytársaság tulajdona marad.

Lakhely _____ Név _____
Kötel _____ Állás _____

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előrefizetandók készpénzben, levélbélyegekből vagy postautalványon.

VII. kerület, József-körut 65. szám.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári helyegilleték is fizetendő. — Czészerű az apró hirdetést postautalványon beküldeni a a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK az ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker. József-körut 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. öv. Balásovits Györgyné nagytözsde.
 - II. „ Fő-utca 7. sz. alatt Elsonbach Vilmos. fűszerkereskedése.
 - IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. Szantó Mór. dohánytözsde
 - IV. „ Harisch-bazár Dévai Józsefné, dohánytözsde
 - IV. „ Petőfi-tér 3. szám Nemetsk A. J. dohánytözsde és újságráda
 - V. „ Nagykorona-utca 20. sz. Löwinger Gyula. fűszerkereskedése.
 - V. „ Borotya-utca 13. sz. Well Vilmos, dohánytözsde
 - V. „ Váci-körut 6. szám Moreno Janka, dohánytözsde
 - V. „ Lipót-körut 22. szám Wellák Zsigmond, dohánytözsde
 - VI. „ Teréz-körut 54. szám Breuer nővérek, dohánytözsde
 - VI. „ Andrássy-ut 48 szám Reboaczy Ilona, dohánytözsde
 - VII. „ Erzsébet-körut 50. szám Heisler Róza, dohánytözsde
 - VII. „ Erzsébet-körut 7. szám Frenk J. dohánytözsde
 - VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. Sopronyi V. dohánytözsde.
- s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadatnak.

LEVELEZÉS.

- Fiatal** szép kisasszony szeretne szórakozás céljából egy csinos és szellemes úrral levelezni. — Leveleket a kiadóhivatalba kér „Szórakozás” jelige alatt. 6690—1
- Irabella.** Sürgős levele ment a megbeszített helyre. Ha nem veheti át azonnal, értesítsen. Szeretném már igen látni őt. 6694—1
- Kétkerekű** kézikösi, használt, olcsó áron kerestetik megvételre. Czim a kiadóhivatalban. 6708—1
- Marta.** Pourai je vous écrire adresse donné á M. Pourriez-vous pas passé par ici? Mille et mille. 2263—1
- Drágám.** Vasárnap előtt már sajnálatomra nem találkozhatunk Sziveskedjék akkor odajönni. Lehetőleg csak magam megyek, igen szeretném látni. Üdvözlő Arta. 6716—1

Élő halott. Levelét miután nem vagyok Pesten véletlenül kaptam felbontva. Mi lehet az a dolog, ami kétségessé teszi legutóbbi levelem tartalmát. Azért írok címat, hogy ez tudassa. Név tanár Katarkut. Amit tettem levelemben nem tagadtam, de az okot senki sem ismerte, így meg sem czáfóhatta. Öszintéséget kíván azt írok. Szeretem, szeretem, szeretni fogom. Valamikor egy évet kért, ezt megígérem. Azt amit, eddig kevesen tudtak, most már leleléből azok is tudják, kiknek legkevésbé volna szabad, beláthatja, hogy egy is sok. Ezt bevárom. Levele jó volt arra, hogy ne habozzam. Ha meggyőződésből írta, hogy nézhetne rám, hanem megkevesébbé. Isten veled egyetlen szerelmem. 2265—1

HÁZASSÁG.

Önálló 29 éves komoly kereskedő házasság céljából óhajt megismerkedni egy csinos, középtermetű fiatal intelligens leánnyal. 2000 frt hozományra reflektál. — Szíves levelet a kiadóba kérek és „Komoly szándék” jelige alatt kérem azt e helyen jelezetelni. 6698—2

Jógen jó és biztos állású 28 éves fiatal ember szeretne megismerkedni egy komoly, intelligens fiatal leánnyal, házasság céljából. 3—4000 frt hozományt kíván. Csak komoly leveleket vesz figyelembe, melyeket „Komoly” jelige alatt kér a kiadóhivatalba. 6368—2

ALLAST KERES.

Házmaster, izr. 42 éves, gáz- és vízvezeték-, telefon- és telegrafkezelő állást keres egy nagyobb házban. Ajánlatok „Házmaster” cím alatt kéretnek a kiadóhivatalba. 6710—3

Fiatal hölgyek mellé társalgónőnek, vagy felolvasónőnek, esetleg elemi iskolába járó leánykák mellé nevelőnőnek, ajánlkozik jobb izraelita családhoz intelligens szülőktől származó fiatal kisasszony. Remek kézimunkák készítéséhez ért és kezdeknek zongora órákat is képes adni. Czime a kiadóhivatalban. 6366—3

Gazdasági számtartó, keresek celmileg is gyakorolt, német-magyar levelező, nagyobb gazdaságban állást keres, hol a gazdasági belső teendőket is elvégzi. Ajánlatok „Gazdasági számtartó” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 6578—3

Bármilyen írásbeli munkák végzését, levelek másolását, vagy czimszalag írását elvállalja szerény igényű fiatal ember. Czim a kiadóhivatalban. 6654—3

Gazdasági gépész, 30 évig nagy uradalmakban működött, kitünő bizonyítványokkal rendelkezik ércs állást keres újra vagy azonnal. Czime a kiadóban. 2261—3

ALLAST KAPHAT.

Előkelő fővárosi szabó-műhelyben tisztességes házból való tanulóleány azonnal felvétetik. Czim a kiadóhivatal. 6455—4

Nagy confection-üzlet keres ügyes segédet, ki az eladásban és kirakatrendezésben járatos. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kér „Szorgalmas” jelszó alatt. 6472—4

Ügyes könyvtároló kerestetik irodalmi vállalat részére oly urak, kik ebbeli képzettségüket igazolni tudják, esetleg fixfizetés és napidíjban részesülnek. Ajánlatok „X. Z. 1000” alatt a kiadóba kéretnek. 6702—4

OKTATÁS.

Az Országos Magyar Gyorsíró Egyesület gyorsírási tanfolyamain I. hóban öv. Mezeyné-Bányai Amanda okl. tanítónő személyes vezetésével új magyar levelező-, vita- és német kurzusok kezdődnek. Nő és férfi jelentkezőket e gyorsírási-, továbbá Remington-gépirási tanfolyamokra korlátolt számban felvesz Glogowski és Társa Erzsébet-tér 16 sz. 6979—5

Correpetitornak ajánlkozik gymnásiumi vagy kereskedelmi iskolai tanulóhoz egy kereskedelmi is végzett joghallgató. Czim a kiadóhivatalban. 6416—5

BIRTOK VÉTEL ÉS ELADÁS.

Birtokeladás. Heves: 980 hold 213.000. Nógrád: 1300 hold 200.000. 150 hold 24.000. 984 hold 120.000. Jász-Nagy-Kun-Szolnok 788 hold 170.000. Gömör 1400 hold 80.000. Bihar 1016 hold 160.000. Czim a kiadóhivatalban. 2257—6

ELADÁS.

Elegáns menyasszonyi ruha olcsó áron eladó Czim a kiadóban. 2088—8

Amerika szőlőtelepítők figyelmébe a legjobb gyökerezésű és szőlőjványokat; gyökerezés és sima amerikai szőlőveszőket árjegyzék szerint ad el. 2249—8

Méz. Legfinomabb hamisítatlan pergetett csemege-méz 5 kilós postacsomag bérmentve 2 frt 80 kr, hófehér lépesméz kilója 1 frt, 4 kgr. bérmentve 4 frt 80 kr. Országos Méhészeti Egyesület Budapest, IX., Köztelek, továbbá központi vásáresarnok, fősor, baloldal, ahol üvegekben és kimérve is lehet kapni. Kitünő hamisítatlan méh-vlasz, szobapadló fényezéshez 1 kgr. 1 frt 75 kr. 6991—8

VÉTEL.

Házi verkli olcsó áron kerestetik megvételre. Czim a kiadóban. 6704—8

KIADÓ SZOBÁK.

Teljes ellátást kaphat két fiatal ember ez ideig tanóvra egy tisztességes izr. családnál, közel az Erzsébet-körut és a Barcsay-utcahoz. Czim a kiadóban. 5914—10

Első emeleti utcai szoba, csinos butorzattal, külön bejárattal kiadó. Czim a kiadóban. 5970—1C

Butorozott utcai szobák külön bejárattal, esetleg fürdőszobával, konyhával Erkel-utca, Ulloi-ut sarkán olcsón kiadók. Czim a kiadóhivatalban. 6998—10

A Kerepesi-úton egy kényelmes 2-ablakos utcai szoba kiadó, teljes ellátással együtt havi 45 forintért. Czim a kiadóhivatalban. 6144—10

KÖNYVEK.

Jó francia regényeket szeretnék venni könyvtárma berendezéséhez. Ajánlatokat a czim és az ár megjelölésével a kiadóhivatalba kérek „Könyvtár” jelige alatt. 6262—15

Jókai összes művei kerestetnek olcsó áron megvételre Leveleket a kiadóhivatal közvetít „Jókai” czimen. 6612—15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyetli helyiségnek, vívőteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3662—17

Nagy bolthelyiség a József-körut legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706—17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögéssnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-Pemetefü-cukorkát. 1537—18

Én Csillag Anna,

akinek 185 cm. hosszú óriási Loreley-haja saját találmányu kenőcsöm 14 havi használatától nőtt meg. Ezt a kenőcsőt a legelőkelőbb orvosok mint egyetlen szert ajánlják hajkihullás ellen, a hajnövés elősegítésére és a hajbőr-erősítésére, uraknál elősegíti a szép erős szakállnövést és már rövid használat után úgy a haj, valamint a szakáll természetes fényt és tömörséget kap és megóvja ezeket a korai öszüléstől a legmagasabb korig.

Tégelye 1 frt, 2 frt, 3 frt és 5 forint.

Postai széjjelküldés naponkint a pénz előzetes megküldése, vagy postautalvánnyal a világ minden tájékára a gyárból:

CSILLAG ANNA

Wien, I., Seilergasse 7.